

٢٨٠

~~٢٨٠~~

لنذ اللغات

لعل

الكتاب

هذا هو الكتاب الذي
هو من كتاب المولى احمد
سنة ١٢٨٤

في بيت المولى محمد

بسم الله الرحمن الرحيم

ابتداء به سخن آن خوبرو کوست حمد خالق جن و بشر خواهر کنوز لغات
حمد و ستایش شما بارگاه حضرت مشکلی را که زبان اصناف آدمیان
را کلید کج خانه سخن کرد و این در باب اولو الالباب را به تشریف
تنزیل انا انزلناه قرآننا علیکم تعقلون با وج شرافت رسانید و
درود موفور و صلوات نامحصور بر موارد اسرار و ما ارسلنا من اول
والا نبیا و مطلع انوار انا افصح العرب بید امن القریش و قومه یعنی
افصح فصحاء جهان و افضل جمیع پیغمبران محمد مصطفی علیه صلوات و سلام
نرسد بر او و اصحاب که مرواتب و اتباع و اشیاع او علیهم السلام را به یکوینده
محتاج نفقت غفور و رؤف محمد بن عبد الخالق بن معروف عفی الله عنهما
بفضل عن ذنوبهم و ضاعت الذنوب سوا ذلک محبة فی قلوبهم که بر اصحاب مع
حقیقت و انالی در شرح بصیرت و جویندگان معرفت انواع لغت پرست

نیست که شرف لغات هر صنفی از اصناف انسان بشرف فصاحت کلمات
ایشان است و اشرف و افصح همه کلام کلام صانع و ماب و حدیث
افضل من ادنی الحکمة و فصل الخطاب است و بهترین آن قرآن
مجید است که بلغه عرب نازل گشته و بهد انسان عربی بمین پس بنحیه
لغه عربیه اشرف جمیع لغات باشد و چون لغت کلید کج معنی است هر
جهت شماختن معانی قرآن و الفاظ احادیث شریفه بنوی بر هر فرد
از افراد انسان که بر منجستقیم مسلمانی قایم باشند دانستن لغه عربیه
واجب و لازم است بنا برین توفیق الله المعین آنچه در ترجمه اکثری
از لغات عربیه است از لغات قرآینه و غیره بترتیب و انتخاب آن
از کتاب صحاح و مجمل و دستور و مصادر و اختیارات بدیعی و لغات القرآن
و شرح مضاب بردمان نمودیم بروجهی که پیدا کردن هر لغتی بر جویندگان
غنایت الله المنان آسان باشد و چون شرافت عظمی لغه عربیه بواسطه
عربی بودن قرآن و عرب بودن منزله علیه است یعنی اعظم پیغمبران علیه
صلوات الله المستعان پس بالحقیقه مناسب و سزاوار نمودن مزین
کردن ایندین مقدمات فصیحات این کنز اللغات بر بنیت جوهر دعا و حلیه
لآتی ثناء اکرم اولاد و افصح العرب و سید المرسلین و اعلم اصحاب الفضل
و خاتم النبیین علیه السلام الله رب العالمین یعنی بندگان حضرت سلطان
سلطابین دادرگستر و برهان خواقین فضلا عظم نجباء حکام دودمان آل عبا
و اکرام خلفا و خاندان قل لا اسألكم علیه الا الموده فی القربی قدوده نتایج مورد

اَنَا فَتَحْتُ لَكَ فَتْحًا مَبْنِيًّا زَبَدُهُ اخْلَاصُ مَوْرِدٍ لَوْ كَشَفَ الْغَطَا لَازَدَتْ قَيْنَا
اِفْتَابَ بَرَجَ بَرْقِ اسْمَانِ مَرَامٍ وَعَطَا جِرَاحَ خُلُوتِ سِرَاسِي مِثْلِ اَهْلِ مِثْقَلِ
كُشَلِ سَخِينَةِ نُوحٍ مِنْ فَيَهِانِ شَانِنْدَه نَهَالِ الْمَلِكِ الدِّينِ تَوَاقُلِ اَمَانِ بَرَا بَرْدَه
لَوَا اِنْ اَلَدِيَا مِرَا بِلْعَدَلِ وَالْاِحْسَانِ شَوِيَّاتِ سَهْدَانِ اَدَلِ وَدَرِيَا ^{فَان}
مِهْرِ بَرَجِ كَرَمِ خورشيدِ احْسَانِ خُطَابِ اَصْلِ اَوَّلِ لَوَا لَكِ لَوَا لَكِ نِشَانِ
مَلِكِ اَوَا جَعَلْنَاكَ ثَنَائِيشِ كُشْتِه اَنْدَرِ بَرْدِ لَفْتِه فَا سَازِ زَبَانِهَا جَلَدِ دَرِيَا
دُرِّ پَاشِ خَدِيوَتَا جِ كِيرِ تَا جَدَارِ اِنْ نِظَامِ مَلِكِ دِينَ شَهْرِيَارِ اِنْ
جِهَانِكِي جِهَانِ آرَايِ عَادِلِ سَكَنْدَرِ فَرَقَانِ رَايِ كَامِلِ بَدَائِشِ خَيْرِ مَلِكِ
مَعَانِي بِبِشْتِ كَا شَفِ سَبْعِ الْمَنَانِي مَعْلَا سِي مَرْكَاسِي مَجْدِ سِرَافَرِ اَشْمَانِ
سُلْطَانِ مُحَمَّدِ جِهَانِدَارِي كِه عَقْلِ وَفَهْمِ آدَمِ زَادَرِ اَكْشِي نَخِي آدَرِ زَوْدِ نَمِ
خَرْدِ جَوْنِ قَاصِرِ اسْتِ اَزْدَرِ كِ ذَاتِشِ جَكُونِه كَوِيْمِ اَزْ كُنِه صِفَاتِشِ تَوَلِي
مِنْ نِه حَشْتِ مِي نَايِمِ وِي قَوْلِشِ بَدَحْتِ بِي سَتَايِمِ نَدَا نَمِ كُفْتِ اَكْرَجِ
مِنْ ثَنَائِيشِ تَوَا نَمِ كُفْتِ مُضَلِي اَزْ دَعَائِيشِ هَمِيْشَه مَصْنَعَانِ سَائِلِ
لِفَاتِ مَصَادِرِ بَخْنِ پَرُورِي دِيَا جِهْ كِتَابِ بِيَانِ مَاهِيَا تِ صَحَاحِ كَلِمَاتِ
رَا بِنْدِ كَرْمَلِ اَوْغِيَه لَارِ بَابِ اِقْبَالِ نِه بَضَابِ اَكْحَالِ رِسَانِدِ مَوْلَانِ دَوَاوِ
دَسْتُورِ مَعَانِي عِبَارَتِ كَسْتَرِي عَنَوَانِ دَفْتَرِ نَامِه مَقَامَاتِ وَعِبَارَاتِ
وَشَرْحِ اخْتِيَارَاتِ بَدِيْهَةِ اَثْمِيَه اَصْحَابِ عِظَمَتِ وَجَلَالِ شَهْرِ دَوِي كَرْدَانِ
اِفْتَابِ اسْمَانِ سُلْطَنَتِ حَضْرَتِ اِسْلَامِ بِنَا هُ خَدَاوَنْدَانِ سَلَاطِينِ مَبْنِي
قُرْآنِ سَلِيْمَانِ مَكَانِ سَلَاطِينِ نِشَانِ تَا اَنْقَرَا صِنْ اَنَا زْ عَالَمِ دَا نَقْطَاعِ دَوْرَانِ

بنی آدم بر رُوس طوایف اهل جهان عموماً و بر مفارق جمهور اسلامیان
 و روشن دلان خصوصاً پائیده و تائیده باد و حضرت کریم نیردانش
 چنانچه پناه کافه اسلامیان و روشن دل نورایان ساخته است بر
 مقتضای کمال مرادش تمتع شرف سلطنت دو جهانی و غریق بخار شوق
 جاودانی خود کرده انا و ابی بنی العربی و آل و صحبه الامجاد هـ الی جون
 بفضل خویش کردی پناه خلق و سلطان دو عالم همیشه دارش از
 چشم بدان دور که نیست مطلب اعلا آدم اکنون بدانکه پیش از
 شروع در مقصود لابد است از دانستن مقدّماتی چند اول بدانکه درین
 کتاب بقدر الوسع آنچه مسموع و معلوم گشته از اکثر لغات مصادر و غیر
 مصادر آورده شده است و غیر مصادر از مشتقات بعضی را ذکر نموده
 و بعضی را بر ترکیب مصادر آن اعتماد کرده هر مصدری که آخر آن حرف
 اصلی نباشد او را در یکی از سه باب باید جست یا در باب آخر الف یا یا
 آخر التا یا باب آخر النون همچون دعوی و شدة و عرفان و مراد مصدر
 است که معنی فارسی او را چنان ادا توان کرد که حرف آخر او دال و نون
 یا تا و نون باشد و دلاله بر وحدت کند و غیر مصدر است که انجمن پناه
 و هر لفظی که باشد یا منقول است یا مرتکب منقول است که اولاً معنی دیگر داشته
 باشد که از آن معنی نقل کنند معنی دیگر همچون صلوة که اولاً بمعنی دعا بود
 بعد از آن منقول معنی نماز شد و مرتکب است که از معنی اول منقول معنی دیگر
 نشده باشد همچون لفظ هبقتان که معنی خد متکابر باشد و لفظ مصطلح غیر

لفظ منقولست زیرا که مصطلح بفرز خاص است و منقول بعرف عام دوم
 آنکه مصدر هر مشتقی لازم نیست که البته بر جوف اصلیه او باشد چه
 بود که بر جوف اصلیه مشتق خود نباشد همچون مصدر ضارب که ضرب است
 و مصدر قاتل قتل است و گاه باشد که با تا، زایده باشد چون شدة
 که مصدر رشید است و مصدر نصیر که نصرة است و گاه با الف و نون
 زاید آید همچون مصدر رواج که و هجان است و مصدر محرم که حرمان
 آمده و گاه بمیم زایده در اول او و تا، زایده در آخر او یا و او زایده بود
 فقط همچون ستر سیر که سترت و سرور است سیم آنکه در کلمات
 عرب یک لفظ شاید که معنی بسیار آید چنانچه عین که معنی چشم و چشمه و آینه
 و شاید که لغات بسیار یک معنی آید چنانکه شارق و شمش و ذکاء و ج
 و میضا که مجموع معنی آفتاب آمده چهارم بدانکه یک لفظ شاید که معنی
 دهد و هم معنی غیر مصدری چون بنذر که معنی تخم آمده و معنی تخم افشاندن نیز
 و نقطه که معنی پل آمده و معنی بستن پل نیز و این غیر مصدری است
 که اسم مصدر نیست چنانکه که شت و یا اسم مصدر است و
 اسم مصدر نبرد و قسم است یا لفظی است بغیر وزن مصدر
 که دلالت بر معنی مصدری پارسی کند که در آخر او دال و نون و یا تا و نون
 نباشد همچون صیرم معنی شبانه روزی یکبار خوردن و یا بخت
 نه مصدر باشد اما فعل از مشتق نباشد و این بسیار است همچون
 و شجر و امثال آن و یا در آخر معنی فارسی او دال و نون نباشد همچون

شرت که معنی آشکاره باشد نه معنی آشکاره کردن زیرا که چون معنی دوم باشد
 مصدر مصدر خواهد بود نه اسم مصدرش و شاید که یک لفظ هم مصدر باشد و هم
 اسم مصدر همچون شرت که شت و همچون قدرت که معنی توانا شدن و
 توانایی هر دو آمده است **جسم** آنکه یک لفظ مصدر هم معنی لازمی آید
 هم معنی متعدی چون زیاده که هم معنی افزون شدن و هم معنی افزون کردن
 آمده **ششم** آنکه یک لفظ بدو معنی متضاد آید همچون قروه که معنی حیض و
 معنی پاک شدن از حیض آمده در کشف الاسرار که معنی زیاده شدن و نقصان
 شدن آمده و اینچنین لغات را لغات الاضداد گویند **هفتم** آنکه غایب
 یک لفظ هم جمع باشد و هم مفرد و این دو قسم است یکی آنکه معنی جمع مناسب
 معنی مفرد باشد همچون فلک که معنی کشتی آمده و هم معنی کشتیها آمده و همچنین
 شاید مفرد و مونث و جمع مذکر هم باشد همچو سکری که مفرد و مونث آمده است
 یعنی زن است و جمع مذکر آمده است که جمع سکران باشد یعنی مردان است
 دوم آنکه معنی جمع مناسب معنی جمع مناسب معنی مفرد نباشد همچون خلال
 که چون مفرد باشد معنی میانه است و چون جمع باشد معنی خصلتها و مفرد او
 حله است **هشتم** آنکه تا کرد با جز لفظ جنس شود افاده معنی مقصود
 و حده کند همچون تا و الکلمه **نهم** آنکه تا با جز اسم مفرد ملحق شود و افاده
 معنی جمع کند همچو محترفه و ستاکله **دهم** آنکه مصدر معنی اسم مفعول آید
 همچون مجلوه که معنی چیت شدن باشد و معقول معنی دریافتن و محلول
 که معنی سو کند خوردن باشد و معقول که معنی دشوار شدن باشد و اینها را

لغات تازه گویند باز هم آنکه لفظ جمع بعد و حروف کثر از مفردش
 باشد شش همچون سعت که جمع سعه است و شاید که جمع باشد که بوزن مفرد باشد
 همچو رضوان شاید که لفظ جمع لفظی باشد برخلاف قیاس همچون تعاضب که
 جمع عتب است و از دهم آنکه اگر مصدری که بوزن تفعّال باشد اگر عین
 فعل او مکررست ثلثی مزید فیه است غالباً همچون تردد و اگر مکرر نیست
 ثلثی است و این نسخه می شد بکنز اللغات و مرتب است بر ترتیب حروف
 تهجی بر سبب و پشت کتاب هر کتابی شتمل بر چند باب کتاب اول
 کتاب الالف است و مراد بکتاب الالف کتابی است که هر لغتی که
 در آن بکثرت باشد اولش الف باشد و مراد بیا الالف مع الالف است
 که هر لغتی که در مصدر باشد اول و آخر آن الف باشد و مراد بباب الالف
 مع الالف، بابیست که هر لغتی که در آن باشد اولش الف و آخرش یاء
 و برین نهج است قیاس باقی کتاب و ابواب و البدخیر الموفقین
 بالصواب و الیه المرجع و المآب کتاب الالف باب الالف مع الالف
 مصدر التلانی المجد اما در یافتن و هنگام شدن و نهایت رسیدن کرما
 بگوید که تعالی غیر ناظرین اما ادا رسانیدن و علاج کردن ابله بومیدن او
 یا و کی گرفتن او از رنج شدن و رنج کردن اسی اند و همکین کردن من مصدر
 الافعال ابله ابتداء کردن و آشکارا کردن اصبا دل بردن و کدوک شدن
 احباء فرو نشانیدن آتش و فراهم آوردن و فروختن کشت پیش از آنکه
 برسد کما قال النبی صلی الله علیه و سلم من احببی فقد اربی احباً رسید

خود را با بدین
 از جنبی و بر سر
 زنجیر

شنبه و سیاه شدن میوه در درخت و سیاه شدن زمین
 و میوه چیدن فرمودن امپا کرد بر اینکین است در زمستان شدن
 اربا نواد اودن و افزون شدن و افزون کردن و ربا خوردن
 اکبا آتش زنه را چنان کرد ایندن که آتش از ان پرون نیان
 اجتا بنوا نونشدن از عا و ارخا و اپس بردن و واپس شدن و
 و چنبر کردن استخا اند و همکین کردن و در کلو گرفته شدن و اجا رها
 و شکم راندن و ریدن اصحا پاک شدن آسمان از ابرها و ایل در
 دیک کردن الحاد و رو به پی کردن و بخشیدن انسا فتوی دادن و پی
 حکم و بیان روشن کردن افدا با خریدن از ایداد جا و احسا و یک شدن
 شب از جا راندن از کا رویا نیدن و افزایش کردن اصحا
 چاشنگاه شدن و چاشنگاه کردن و بمعنی صیرورة هم آمده اصبا
 بر بالایی چیزی بر آمدن از عا فرو که اشتن و بوعی دویدن اجدا
 بخشش کردن و سود کردن و سود رسانیدن ارکا مهیا کردن لشکر
 و خور کردن ایندن و خوار کردن ایندن و خوش آمدن اننی ضد
 شدن و ضد کردن ایندن الحی پزار شدن و میکوشیدن ام کدرا
 طعام در نای و روز کردن ایندن از ابرها نیدن از اهلک کردن
 پاری کردن اسدا نیکو کردن و زود در یافتن و بخشیدن
 و بیکر نمی رسیدن اکا بر زمین سخت و فضا رسیدن و باز داشتن
 و بخشش و انعام و ابریدن و اندک چیز شدن و شلخ بر آوردن

جس

دند
اعتداد و ایندن و یاری دادن و چیزی نزد کسی گذاشتن اهدا هدیه فرستادن
دو قربانی بکافران دادن از اندی آمدن ایند بخش گفتن مناسبت دادن
دو پروان آوردن و تقدیر کردن و آفریدن اثرات و انکار شدن و دیگر را پاک کردن
افتخار فاسد شدن خرافات به پایان رسیدن احوال روان کردن ایندن و پایچه
گرفتن سیاه اجزاء جزا جزا کردن و کار در او بسته کردن و دختر زادن
دو پس شدن اجزاء باله جزیه دادن و بی نیاز کردن و بی نیاز شدن و بی نیاز
احداث بخش کردن از را لاغر کردن ستور چنانکه از رفتن بازماند از انداختن
درختن از را در عرض افتادن و اغوا یعنی برانگیختن و در غلامیدن و
اطراف نمودن و آراستن اعراب برهنه کردن و دور شدن از یاری کردن و
دادن اخرا بریدن و شکافتن و تباها کردن احتساب یا شامیدن سک آب را
از شا رکوه را رسن ساختن از سنا ثابت کردن ادرا آگاه کردن و امور
از را حقیر و بون داشتن و سستی نمودن در کار از را پشت بخیری و ادان
و پناه بخیری بردن اسیری بشب رفتن اگر امور داشتن و پس سپی کردن
و کرایه دادن و افزاینده شدن و کاستن و دور از کردن اسرا بهمه معنی
همگام شدن حایه هادن بلخ اخرا رسوا کردن و فرار کردن و هلاک کردن
سخت دل شدن و سخت دل کردن اسباب نگاه کردن اجناس و اکتشوف
شدن آسمان از ابرها و فلک باز ایستادن از طعام و میل بطعام نکردن
انسان فراموش کردن ایندن احتیاط ترسانیدن عشا کور کردن عشا پوشیدن
و پرده کردن عشا آشکارا کردن و فاسق کردن و دانستن عشا خداوند

جها پایان شدن و شکم را اندن اجناس نمودن و نوشتن و ضبط کردن
توانستن اشذا آرزودن اشرا بردن چیزی را درون آب اعضاء سخت
تلخ شدن چیزی و از دهن بدر بردن تلخی افتاد آرامیدن و سست شدن
و مانده شدن اعضاء سراب و حسی کردن اعضاء بر گردیدن و در قفا کشیدن
اقفا پر خیار شدن زمین اعضاء و در رفتن و نهایت کردن اعضاء خشنود
کردن بر آفتاب آفتاب در چیزی انداختن اعضاء خوشبو کردن ایندن اعضاء
اغرا خواستن و مهلت دادن و دشوار شدن آب تن را اعضاء
شدن و پیکها چشم بهم نزدیک آوردن و آسان گرفتن اعضاء رسیدن
و بصحرارفتن و راز خود کسی گفتن و گفت دست بر زمین نهادن و قوت
سجود و مباشرت کردن با زن اعضاء بیرون رفتن و باز ایستادن اعضاء
بکند را ایندن و روان کردن ایندن اعضاء لاغر کردن ایندن و چهار بای لاغری
دادن و کمینه کردن جامه اعطای و انطا و اجد انجشیدن اعضاء افزون نهادن
اخذ آرام گرفتن اعضاء کوشش فراداشتن و میل کردن و دیدن اعضاء
و اطاعت کردن اطفا همراه کردن و از حد گذار ایندن اعضاء باطل کردن و انداختن
اعضاء مبالغه کردن در سوال اعضاء پنهان کردن اعضاء صافی کردن و و ابریه
از چیزی و خالی شدن اعضاء از کنه در که شستن اعضاء یافتن اعضاء باقی
داشتن استفا آشامیدن استفا به بخت کردن اعضاء افکندن اعضاء پاک
کردن اعضاء کربا ایندن اعضاء روشن کردن چراغ و تیز کردن آتش
فرستادن اشکاکه کردن و شکایت زاییده کردن و عتاب کردن کسی را

که شجاعت کند بسا گفته کرد ایندن و پاک کردن و پوشیدن و آشکار کردن
و نیکو داشت کردن و لغت دادن و کفایت و نمودن اجلا از خان
و مان آورده شدن و پیرون آمدن احلا شیرین کردن احلا خالی کردن اسلا
اندوه عشق بردن اسلا خواندن بهیمه اصلا در آتش آوردن اعلا بلند
کردن و افراشتن و دور شدن ادبی فرو گذاشتن و لوور بمان دریا
و فرو گذاشتن عنان اسب اشعا برافروختن اشعا شرف و شیرین
بر چیزی و نزد یک شدن و بخشیدن چیزی بکسی که بآن شفا یا بدو شفا
کرد ایندن اصحا در روزی بر شدن اصحا لجام کشیدن اسب
را و شکار را تیر زدن و کشتن کما قال البنی صلی الله علیه و سلم کما
اصمیه دُرْع المِیَّه املا پر کردن و بعلت زکام مبتلا کردن ایندن
و ایضا املا فرو گذاشتن و همت دادن و از یاد چیزی نوشتن و
در از کشیدن بدست احما کرم کردن ادا خون آلوده کردن ادا
افکندن و زیادت کردن اسم نام کردن اعلا کور کردن اعلا پهن
کردن انبا افزون کردن و از چشم ناپدید کردن و کشتن شکار
و غیر آن و مریون بعد از زخم انبا بنا کردن اخنا بخش گفتن و نسیب
آوردن ادا نزد یک شدن و فرو پوشیدن اسنا بلند کردن ایندن
اننا تو انکر کردن و بی نیاز کردن ایندن و فایده دادن اننا
را ندن و نیست کردن اننا نیست کردن اننا سر مایه دادن و خوشنود
کردن و بخشیدن اننا ادایم گذاشتن اننا دور کردن و بیایان

چیزی رسیدن اتفاق بزم و انشتن سک چنانچه هر دو دست او قیام
باشد و بکون و انشتن آدبی چنانکه هر دو ساق او قیام باشند و هر دو
طرف برابر باشند و هر دو پاشنه نهادن در مابین سجدتین در
غماز و این منتهی است در شرع ابرار در سختی سرما افتادن و بدگفتن
و کونشت یخته کردن و میک بخته کردن ارباب آسوده کردن الهام شوق کردن
و در دهن آغسیا غله انداختن انما خبر دادن انوا هلاک کردن انوا مقیم
کرد ایندن اروا سیراب کردن از او پذیرفته کردن افری ضعیف کردن ایندن
اموا که انشتن و غافل شدن اعوا بد را بی دادن اقوا خالی شدن
و محتاج و درویش کردن ایندن و مختلف کردن ایندن قافیهها بر رفع و نصب
و جبر و نقصان کردن حرفی از عروض شعر و در منزل خالی بودن و مسافر
کردن و بی نوشته و مال شدن الوایه بودن شدن و در خشیدن و نیست
کرد ایندن و اشارت کردن اموا قصد کردن و اشاره کردن و
انداختن اعیان زنده کردن ایندن و در سخرانچ لغت شدن و در
باران شدن اعیان بر افراشتن علم اعیان مانده شدن و مانده کردن
ایجاد بخیلی کردن ایجاد حی فرستادن و اشارت کردن و در دل
انداختن ایدها هلاک کردن و هلاک شدن و یاری کردن و تمام سلاح
شدن و تهیه سفر کردن ایسا موی سر تراشیدن ایسا فرمودن
و اندرز کردن و وصی کردن ایندن ایضا بکنند انشتن و درین و
سست کردن ایندن ایضا دعا کردن و در دل انشتن و فکر کردن

و بجای آوردن و مشرف شدن بر چیزی و تمام کردن ایستادن
و بیرون آوردن آتش از چیزی ایجا بخیلی کردن و حلق گرفتن و
بستن کمانی الحیث انه کان یوکی فمه انکا چیزی را کیه گاه ساختن
ایلا بخشیدن و نزدیک کردن و نزدیک شدن اصبا بر آمدن
و دندان الباضا و نطفه بسیار شدن و لبها بخورد کسی دادن انادو
کردن اقضا طعام دادن ایجا واکد استن و در کد زایندن و پیچیده
کردن ایندن ابرای پذیر شدن و درست کردن اقرا بی نماز شدن زن
و پاک شدن زن و قرآن خواندن و قرآن را گوش کردن اجفا
جور کردن و پیچیدن و زین از پشت اسب برداشتن انسانها
دادن و اسب افکندن و دور کردن انسا زمان آفریدن و آغاز کردن
و از خود چیزی گفتن ابطا کاهل شدن و کاهل ساختن ارا عا باقی داشتن
اخطا خطا کردن از نا نزدیک آوردن ادفا کرم ساختن شطابریک بر
آوردن درخت و شاخ بیرون آوردن کیه اطفافوش شدن و
کشتن آتش و جرائع ارا کا بر تخت نشاندن اندا ترک کردن از
و ایم ساختن ابا زرد و مسخ کشتن خفا و بکر کردن و سبک کردن
اصنا کران بار کردن بیماری کسی را و ضعیف و لاغر کردن ایندن
اصفا خاموش شدن و کینه در دل گرفتن اخطا تشنه کردن ایندن
بیرون آوردن و طاهر کردن و خوار کردن ایندن اکل کیه و
و کیه خوین و طعام نهاری دادن الیا کرن و زود گرفتن و بی کیه

کردن زمین را اگر پیر کرد ایندن اکفا کونا کون آوردن قافیه و کت
زوی و میل دادن و بدو نیمه کردن شتر انرا که بعضی را یکسال بهره
دهند و بعضی را سال دیگر انرا یکام رسانیدن ایما دادن و آوردن
ایوا جای دادن و بچیزی پیوستن ایلا سو کند و دادن ایلا باز
داشتن و کاهل ساختن و واپس افکندن ایطا پیچیدن و
پیرداشتن کسی را و نوعی از عیوب قافیه ایما اشارت کردن
ادوا علاج کردن و پیر کردن ایندن اذوا اتمت نهادن ابوا در
غضب کردن ایندن کسی را انا سوراخ کردن و سگافتن و جرات
کردن انا طرک و آوردن اژدها و ارا نمودن و شناسانیدن
من المصدر المفاعلة اخا با هم برابری داشتن من المصدر المفاعلة
ابتدا آغاز کردن انتها پایان رسانیدن و بچیزی رسیدن و باز ایما
اجتناب برگزیدن و بر بافتن سخن و فراهم آوردن اقتضا پیرده کردن
و قبه برپا کردن ارتجا امید داشتن ایبطا بار کردن و بارشستن
چهار پایان التیا ریش بر آوردن انتجا راز گفتن انتجا قصد کردن
و اعتماد کردن و میل کردن انتجا تکرار کردن اجندا عطا خواستن
و رتدا رد و بر افکندن و رد کردن اعتضا بر عصا تکیه کردن و خیزی
عصا ساختن و سخت شدن اعتدا از حد در گذشتن و بجا آوردن
اعتدا با مد آوردن اعتدا غذا گرفتن ایسا پیروی کردن ایسا
راست رفتن از در حقیر داشتن و باز ماندن از در فریفتن و کت

اشترافیدن و فروختن افتاد و اخیرین خود را و فدیہ دادن افترا
دروغ فرا گرفتن و دروغ بستن کما قال اللہ تعالیٰ افتری علی اللہ
کذباً اکثر الکفرایہ دادن افترا در شک افتاد و در شک بودن
الکتبا در پوشیدن ارتشارشوة ستانیدن ارتکا اعتماد کردن التحا
پاره نان که در زیر خاک پخته اند خوردن التبا لباً خوردن و شیر خوش خوردن
انتساب بر گرفتن ماده از نزد موضع منارفتن انتساب دور شدن و جوی
اختصاصاً کشیدن ارتضا پسندیدن اقتضا تقاضا کردن احتیاطاً کام
احتیاطاً همه مندرگشتن النظا زبانه کشیدن آتش اوعاد عوی کردن و
گرویدن و اعتراف نمودن اندا دیت شدن ارتعاجاً گردن اعتقاداً
داشتن و کنار مای چاه کردن تائب پیردن آید الکتبا خود را خوش بگردانیدن
بجز راتبعاً خواستن و جستن اشتفا شفا یافتن اشتکار نمایند انتساب
مست شدن اشتکار کردن و نالیدن صطفا برگزیدن انتفا از پی رفتن
اعتراف و انعام خود را یکسی نسبت دادن و پرورش کردن انتقام شنیدن
کشیدن از نیام و کینه کردن جامه انداختن استتابیدن احتفا از بن کندن
وانداختن التقا و اجترابس کردن انتقا آب پاشیدن و بر کشیدن از
چاه اعتراف نزدیک آمدن اقتنا سرمایه گرفتن دستماندن الکتبا کینه
گرفتن اتقا بهم رسیدن و یکدیگر را دیدن انتقا برگزیدن و مغرور
استخوان بیرون آوردن از دماغ یک و خوار شدن اعتقاداً و اعتماداً از
دائمه شدن اعتقاد نمودن و در طلب افتادن چنانکه حق تعالی میفرماید

ابراہیم رب کلمات فاطمین یعنی آزمود ابراہیم را پروردگار او بکلماتی چند پس
تمام کرد ایند آن کلمات را ابراہیم و بدان مواظبت نمود و آن دهنت
است پنج بهر تعلق دارد که آن ستر از شیدن و موی شارب گرفتن
و مسواک کردن و آب در دهن و پینی کردنست و پنج دیگر با اعضا که آن
خسته کردنست و موی زمار گرفتن و استنجی کردن و ناخن گرفتن و موی
بغل گرفتن اصطلا آتش تاسیدن و افروختن اطلاد ارد بر عضو مالیدن
اعتلا بلند شدن و بزرگ شدن احتما خود را از چیزی نگاه داشتن احتنا
کفش در پای کردن ارتما با یکدیگر تیر انداختن احتبا فرایم آوردن
اجتناب جیدن آذنا نزدیک آمدن اعتنا تیار داشتن و یاری کردن
اشتها از زود کردن احتوا کرد گرفتن و جمع کردن ارتوا سیراب شدن
استوار است و برابر شدن و آهنگ کردن و طاهر شدن و بر چیزی دست
یافتن و تمامی جوانی رسیدن اقوا در بیع افزودن التوا پیچیده شدن
اشتوا بریان کردن و بریان بخوردن الکتوا داغ کردن استوائیت
کردن و حاجت بر آوردن استلا سو کند خوردن و تقصیر کردن ارتنا
اندیشیدن اشتا شتافتن و پیش رفتن احتبا پنهان شدن ارتبا
حشم داشتن ارتما غلیظ شدن شیر و آب آمیخته شدن شیر ترش کردن
بهم احتبا فریفتن و فریفته شدن و شرم داشتن و پنهان داشتن
التما پناه آوردن التما رنگ روی بگردانیدن الکتلا خود را از چیزی
نگه داشتن و بچو آب شدن اشتا دوز شدن و پس ایستادن

دلیر شدن انگفا همنا شدن امتلا پر شدن اصطنا شرم داشتن انگا
نگیده کردن من مصدر الال انفعال انجا سر و شدن انقضا سبر آمدن مدت
انبر ایشیل آمدن انگفا بر کردیدن و باز گشتن انشرا و اشیدن غم انفا
شکافته شدن انضمار و نی پخیری کردن اسکا پنهان کردن و پنهان
داشتن انبشا و اگر دیدن و برود در آمدن انخلا و اشیدن غم و ابر و امثال
آن و از خانه و وطن بیرون رفتن انخلا بریده شدن و کشادن انسانی
اندوه و بی عشق شدن انخفا برود در آمدن انفسا شکافته شدن انزو و بیکسو
شدن و کجی گرفتن و بهم آمدن انشو ابریان شدن انطواد نور دیده شدن
انهموا فرو افتادن انسا از چیزی بیرون آمدن انجیا دور شدن من
مصدر الال استفعال استجایم زدن استغافتوی خواستن و سوال کردن
استنجا کمان کشیدن و پال کردن خود را از نجاست و شتافتن و
رمانی خواستن استغاست شدن و فرو گذاشته شدن استعدا
یاری خواستن استدنا بر بستن بزاده و بسایه درخت رفتن و پناه
بردن استنعا در پیش شدن و پی در پی شدن و کمره کردن ایندن و
رسیدن و بر آکنده شدن استغرا اگر کردن راه آب پاشد و پی روی
سبایا کردن و حبس و جوی کردن استکرا بکرایه گرفتن و بکرایه دادن
استغرا رشوة خواستن و شیر خواستن بچه شیر استغاجا به سبب درخت
و مجامیده تمام کردن استغصا استغایا تمام ستانیدن استغرا حلیه کردن برای
سکار و او را فروختن استغضا خشنودی خواستن استغرا خواندن و در خواست

کردن استنشاق ساهل خوردن استنشاق پرسیدن و خبر جستن استنشاق بر کاه
ایستادن و طلب نهایت کردن استنشاق نافرمان شدن استنشاق دور
شمردن و دور گرفتن و مجامده تمام کردن استنشاق قاضی کردن استنشاق
عطاشستن استنشاق نهمبانی کردن و خواستن استنشاق پنهان شدن
و پنهان کردن استنشاق زنده گذاشتن و شرم داشتن استنشاق شفا خواستن
استنشاق رمانیدن استنشاق کفایت خواستن استنشاق باقی داشتن استنشاق
آب خواستن و غله را آب دادن استنشاق بدبختی خواستن کسی را استنشاق
گریا میندن استنشاق شیرین آمدن و شیرین خواستن استنشاق پشت خوابیدن
استنشاق خالی خواستن جایی استنشاق بلند گرفتن و بلند شدن استنشاق
افسوس کردن استنشاق از یاد چیزی نوشتن و خواستن در املا استنشاق
پیرون کردن استنشاق نازدیک کردن استنشاق بی نیازی کردن استنشاق پیرون
کردن منی استنشاق بد را پی دادن استنشاق کشته گردانیدن و از راه پیرون
افکندن استنشاق چشم داشتن استنشاق فروتنی کردن استنشاق خبر خواستن
و از اینجا است قول حق تعالی و استنبونک حق استنشاق ایاکی خواستن
از هر چه پاک باشد استنشاق کو ارا میندن و کو ارنده آمدن استنشاق سخن استنشاق
گفتن استنشاق باز پس انداختن و خواستن استنشاق کاهل شمردن
استنشاق تاخیر کردن استنشاق کرم شمردن استنشاق نهم شدن استنشاق نهم
آمدن هوا استنشاق بیاسیدن استنشاق از رفتن داشتن استنشاق
آندرز پذیرفتن و آندرز کردن استنشاق تمام فرا گرفتن استنشاق بلند

و راست برداشته شدن و راست ایستادن بسیار پیچیده شدن از فریبی
 استیلا دست یافتن و دالی کرد ایندن استیجی خبر جستن من مصدر الافعال
 ارجاء ایستادن و بازگشتن من مصدر الافعال علیا بلند شدن طلقا بر
 خمپدن جنبط پر خشم شدن جنبط پشت و احسپدن من مصدر
 الافعال اغریا اغریا بر اسپ برهنه نشستن حلیلا شیرین شدن ادلیلا
 و ادلیلا شتاپدن و شتاب رفتن و پنهان بودن قطیطیا نرم و شتاب
 رفتن کنیسی خود را صفت بسیار کردن طلیلی بی آرام شدن و بلند
 و شتاپدن من مصدر الافعال کلندی و سخت و سطر شدن جنبطی و سطر
 پشت و احسپدن ابلندی سخت شدن اغریا بلند شدن و غلب
 شدن اسرزی هم بدین معنی است من غیر المصادرها چیز استیلا شاختن
 بر کما و کیا همی که از زمین بیرون آید اجاة نام کوهی است آبا پیران
 ابنا پیران ابنا اسپل مردم رهنمیزی ابنا الجنس ای همچنان ابنا بفر
 ارا فلک ما الی معنی تا و سویی الا کما لا نعمت الا جمع اوست الا
 بدان و آگاه باش و او حرف تنیه است انا بالمد و قتها و بالقصر
 طرف و جاهها و جواما انا بالکسر چیزی که در وی چیزی ندارند مانند
 کوزه و کاسه و امثال آن انا من انا و انا اذ جون و وقتی و پیش
 و او معنی اول شرط است و بمعنی دوم طرف و بمعنی سوم اوقات
 حرف همچون فا و بمعنی چهارم برای مفا جانتست اوما و اوما بمعنی زیرا
 ایا هر جا را شما دو کس ایا کما شما دو کس ایا ما را ایا جانتست

دوکس را ایام او را که زن است احیا احیا قبیلها و زندگان و پیا با آنها
ایامی مردان پی زن و زنان بی شوهر او را خلافت کردن ادلا شمایان ^{بیل}
از زندگان اصحا تندرستان اقویا بزرگان و محکمان اعضا جزها بدن از را
برجها و مصیبتا ساری و اسیری و اسیری اسیران و پردکیان اشارت بعبادت
شادی کیست زندگان و او جمع انتر است اشنی بهتا و او جمع و شن است اشنی
پیغمبران اولیا و دوستان اصفاسکهای هموار و او جمع صفات است اشنی
سورخ جانوران وحشی اطی تشکان اشنی چاشکگاه روز قربان و آب
سیر معیند یعنی استنباعنی مرد بر موی و گفتار نزد احمق کاهل املاطها
و کرده و او جمع ملاست اعرا اسپان برهنه اعبا بارها و او جمع عبودیت
اکلا آخر جزو اسپ الذاتصغیر الذی است اصفیا بر کزیدگان التیقیر پیریزگان
اشقیابنچمان اغینا مالداران او عباسیر خوانندگان و پیران که اولاد از نا
باشند اعدا دشمنان از کبازیرگان امنا امینان اوبا ادب کنندگان
ارچی و ابخی طرفها و کوشها اکفا همسران اربهار و زهار شنبه اللبیا
سختی و کار بزرگ و آن زنک و معنی اخیر تصغیر اللتی است انی جون
و کجا و هر کجا و هر جون ادبی فعل ماضی است از باب افعال یعنی جایی داد
و آوای بالمدح است و ما و اگرنت الی مرد بسیار کوی و سپوده کوی و شیری
که یک زبانی او سطر تر باشد ادوای مطهرها آب و او جمع ادوات
افلا اسپ کرنا و او جمع فلو است السا سپها و از پی آیند ما کاهان
و حسی آلا جمع آنها و حکایت است از آواز سگ و بام درختی است

ست کوش اقوی بزرگ پشت امرا مرد و کرک انشی ماده اخشا سرکنیا، گان
 جمع اما، کینه گان اما معنی یا یا حرف نداست یعنی ای فلان اولاً معنی آن
 اربی سختی اربی سختی زمانه انا غله زمین و هر میوه و درخت خرما از مازن
 سنج رنگ اجریا عادت اجفلی و از فلی جماعه و طایفه ادما ایوان ماده
 سفید و شتران ماده سفید اذنا ماده کوسفند بزرگ کوشن اسی و ای پیشوایان
 و جمع اسوه و اسواند و اسی صبر را هم گویند اسی بکسر اول در وی طبعیان
 و معنی دوم جمع اسی است اسی بالضم درمان و علاج اعی و شوار و اری
 بزکوهی و نام زمین است اری سزاوارتر از او و اریها و علنها و او جمع او است
 اخشا جواب اطراف و طایفهها و او جمع غنوا است اطبا پستانها
 چهار پایان و او جمع طی است اشغی آنکه یک دندان او زاید باشد
 اعضا، بوسیده و پراکنده شده و بقایای چیزی المی مردی که کندم کن
 باشد و ابر سیاه و کثیف اشنا میانه اوی سیاه کما قال الله تعالی فحمله
 اخوی الوی سخت خصومت اعشی شب کور نام شاعر اعی نام پنا از
 پشت در برفته و سینه برآمده اجهی خانه بی سقف افی و اری مار سخت
 زهناک از طی و رختی است اعلی و سی بلند تراقصی و دورتر از آنی نزدیکتر
 و زبون تراوی صواب تر و سزاوارتر و بموافق معنی اخیر است قال
 الله تعالی و ادلی لک فاولی لک اولی معنی اولین اقصی حکم کننده تراوی
 زیما تراوی قوت مند تراوی روشن تراوی عین تراوی کبره
 و اب و عادت تراوی رسوا تراوی بخشنده تراوی بر چیز تراوی جواب

نسخه

و اطراف اقلیم دارویی است ادبی ناخوش آئینده ترو بلای سخت
اربی زیاده ترا بدی آشکار تر اکنی کفایه مند تر اصفی پاکیزه و برگزیده تر
اذکی زیور تر از کی پاکیزه ترا شفی درفش و شفا دهنده ترا شقی بخت
و مراد با شقی که در قرآن آمده است قد ار بن سالف است که نایقه و صا
علیه السلام را پی کرد و احب یکی احسا و ادنا و اهدا کورشت اشقی از زو
اکلیلها یعنی پامندانی کردن مرابان اسفونا در شمش او زندمارا اهدا
راه راست نمایی مارا طیر نامعنی تطییر ناست یعنی فال ببر فیم ما اصلها
که در قرآن آمده است یعنی در روید در استر که خطاب بدوزخیان باشد
و یا انکه بسوزید بآتش دوزخیان را که خطاب با لکان دوزخ باشد
الالف مع الهاء من مصدر الباب الاول من الثاني المجدد او
و ایاک بازگشتن و اوب بمعنی چپ دست و پا بر گردانیدن درشتار
ارب و ایاک بسوی وطن رفتن و مهیا شدن برای سفر و چراگاه ^{رمان} قبا
من مصدر الباب الثاني ادب و ارب مهمان گرفتن و مهمانی خوان
بش ملاقه کردن و عیب کردن من مصدر الباب الرابع ارب حاش
داشتن و بزرگ شدن و افتادن عضو و سخت شدن ریش بهم در این
من الباب السادس ادب بر کار صلاح بودن من مصدر الافعال اتر
توانگر شدن و در خاک غلطیدن و خاک بر چیزی افشانیدن و برین معنی خیرا
قول پیغمبر صلی الله علیه و سلم اتر بوا الکتاب فانه انج للحاجه القباب
روشن کردن آتش ابراهیم خداوند که سفندان و شتران شدن

اصحاب فراهم آوردن و آواز دادن اجاب جنب شدن و بجانب جنوب
رفتن احساب پنداشتن و بخشیدن و بیار کردن و اطراب شاد گردانیدن
احزاب ویران کردن احصاب فراخ سالی یافتن و فراخ شدن و بهره ور شدن
اجداد تنگ سال شدن و تنگ شدن احصاب نزدیک شدن از برای حمیه
تیز گردانیدن از ناب کنه کردن و ببردن ^{بگردد} بر طاب پنجه شدن فرا
و بسیار گیاه شدن زمین از غاب مایل گردانیدن از کاب بر فشاندن و بزی
آمدن و زانو زدن از باب ترساییدن اشباب کرسنه کردن اطناب بیاب
گفتن احصاب با حاد مملد و ششیدن و یاری کردن و فراموش کردن ^{احباب} آمدن
مهربان گردانیدن احزاب دلا که کردن کسی را با حاد مملد احصاب جمع شدن ^{اشباب}
سخت گردانیدن اصحاب دشوار کردن و دشوار یافتن و شتر نزار اجته
یغری که آشتن اصحاب نزدیک آمدن و گردانیدن ارتقا بخشیدن
جزئی بکسی برین وجه که آنچیز بعد از وفات حق تو باشد اشباب آمیختن
و اعلام کردن و در دل انداختن و برین معنی اخیر است قول حق تعالی
و اشر بانی قلوبهم العجل یعنی حسب العجل نیفذه اصحاب پاک کردن و یاری
کردن و فرمان بردار شدن و بلوغ رسیدن فرزند و پشیم و موی
بر جزئی که آشتن و بریدن اضراب روی بگردانیدن و مقیم شدن و
جهت یغری دادن شتر او کسی را بر زدن کسی که آشتن اطلاق دور
شدن و محتاج گردانیدن بطلب مطلوب کسی را بر از راه آسان میل
کردن و در راه سخت افتادن و باز گشتن از بیری رسانیدن و شتر

کرد ایندن اغراب دور شدن اعتنا باکیاه شدن وزمین از پی در آوردن
اعجاب خوش آمدن و در عجب انداختن و عجب گرفتن و بکر کردن اغصاب
نخشم در آوردن اغراب بیان کردن و سخن با اغراب گفتن و بخش گفتن
اغراب غریب آوردن و نیک خندیدن و عجب گرفتن اغراب بر شتر با
نهادن اغراب نزدیک شدن زن بزاد و شمشیر در نیام گرفتن کتاب
نزدیک آمدن کتاب دروغ کو یافتن کتاب از بر چیزی نوشتن کتاب
کتاب آموختن و سرسنگ بستن کتاب آما سیدن دست از کتاب
الغاب بازی کردن الغاب مانده شدن اگر اب شتابیدن کتاب برادر
اتش و نیک دویدن اسب انجا فرزند نجیب دادن اسباب در برون
اضراب رنجانیدن اضباب زه کما نرا بعضی کشیدن و گذاشتن تا آواز
کند انساب بغارت دادن اغراب بشتافتن درنگ و دم بریدن از
از غاب بوی بر آوردن اهل ب پس رفتن در جنگ استقامت اضباب
نزدیک آمدن و نزدیک بگردانیدن اسب بسیار گفتن و در پیان
فراخ رفتن ایثاب بر جهانبیند ایجاب واجب گردانیدن ایصا بخود
شدن ایثاب باز کردن و بازداشتن از حاجت و کاری کردن
که از ان کس را شرم آید الغاب از بن برکندن و تتمه را جمع کردن
در باب نزدیک شدن و دایم شدن احباب دوست داشتن
و برگزیدن و بمعنی چیزی آمده قول حق تعالی که از زبان سیدان
علیه السلام میفرماید اجبت حب الخیر ثم ذکر بری الخیر ای شیخ

برگزیدنست و چیز بمعنی خیل و عن بمعنی علی یعنی برگزیدیم دوست داشتن
 خیل را بر ذکر پروردگار خود اصاب کینه در دل گرفتن اصاب گاه گاه آن
 دیگر و ز در میان تپ آمدن اصاب کینه در دل گرفتن و بر این سخن و نیز
 کاه و کباب بر روی در افتادن الباب عاقل شدن و مقیم شدن او با
 نرم راندن اصاب پیدا کردن ایداب بهمانی خواندن اصاب زنگ در
 موی افتادن و رسانیدن ارباب ریختن من مصدر الافعال اجتناب
 کشیدن اجتناب کوسفند و شتر و برده حبه فروختن بردن اجتناب دور
 شدن و جنب شدن اجتناب در حجاب شدن اجتناب بی نظره زبان
 فریفتن اجتناب با یکدیگر حرب کردن اجتناب بشمار آوردن و فرود چشم داشتن
 اجتناب دوستیدن اجتناب خصاب کردن یعنی زنگ کردن موی اجتناب
 مرد را بر زن خواستن و خطبه کردن اجتناب بیه جمع کردن اجتناب بر
 داشتن گیاه و مثل آن ارتقاب میل نمودن ارتقاب چشم داشتن اجتناب
 پاره از چیزی ستاندن اشتقاب سفید شدن چیزی جنبه چیزی از سیاه
 همدان باشد اصطلاح مغز را از استخوان بیرون آوردن برای خوردن
 اصطلاح بخا و منقوطه افغان کردن ارتقاب کناه کردن و شروع کردن در
 کاری استلاب بودن اصطلاح با یکدیگر صحبت داشتن و یاری کردن
 و بیرون آوردن مغز از استخوان اصطلاح خلل یافتن شدن و پیریشان
 حال شدن و چپیدن و با یکدیگر شمشیر زدن و بهم گرفتن اطراب شاد
 کشتن اصطلاح جستن اجتناب غریب شدن اجتناب بزور گرفتن

سوره
 اجتناب

اعتساب بازگشتن اقربا نزدیک شدن اعتصاب بریدن و در حال چیزی گفتن
 از و عاب برداشتن چیزی اعتصاب عامه بر سر نهادن و عصاب بستن
 اعتصاب مبیع از مشتری بازداشتن و تسلیم نمودن کتاب نوشتن
 کتاب حاصل کردن بعی خود و تصرف کردن در کسب الثواب افزوخته
 شدن آتش انتخاب با و از بلند گریستن انتخاب برگزیدن انتداب بزرگی
 خواب گفتن انتساب چیزی و اخواندن و چیزی نسبت کردن انتساب
 فرو رفتن و ندمه کردن انتصاب برپای خواستن و بکاری قیام نمودن
 اشتتاب سیاه و سفید شدن انتقاب رو بند بر بستن انتهاب غارت کردن
 کتاب بنون آبله بر آوردن دست از کار انتهاب از یکدیگر قبول کردن انتیاب
 در شک افتادن احتیاب پیاپیان گذاشتن کار و در پوشیدن جامه
 انتیاب نبوت آمدن و قصد کردن و کسی کاری رسیدن و بازگشتن
 و کرات چیزی آمدن اغتیاب غیبت کسی کردن احتیاب براه رفتن و
 دویدن استیاب و شنام دادن احتیاب با تغییری در آمدن انتیاب
 پیراهن بی آستین پوشیدن و باصل و شب شدن انتیاب شرم
 داشتن انتیاب بازگشتن انتیاب شوریده حال شدن و آشفتگی حال
 گشتن و بهم بر آمیختن و بهم پیچیده شدن از و اب برداشتن کتاب
 اندو همکین شدن من مصدر الانفعال انتیاب رفتن و کشته شدن و
 نیک رفتن انتیاب بلند بر آمدن الطیاب خواسته شدن کشته
 شدن و نیک رفتن انتیاب روان شدن و مثل آن

در کین نشستن شکار النجاب ریخته شدن و جریان آب و اشک النساب
نیک رفتن اسپ و شتر النجاب پراکنده شدن و پیوسته شدن هر دو
زن و راه گرفتن میان کوه النقباب بریدن و بریده شدن از شمشیر
و غیره النقباب و اگر دیدن النجاب داشتند ابرو تا یکی و امثال آن است
روان شدن آب و مار و مثل آن و بازگشتن النقباب دوباره شدن و
کندن سوراخ النقباب ریخته شدن النقباب بروی در افتادن از نصاب
در سوراخ شدن النقباب روان شدن آب و مثل آن ^{من مصدر الکشف}
استحمام کناه برداشتن استحمام ترساییدن استحمام صحبت چهری خوا
و طلب عتاب کردن استحمام دشوار شمردن و دشوار شدن استحمام
غلظت شدن الکین استحمام شاد شدن و خوشی کردن استحمام غلبه گرفتن
استحمام خوش آمدن آب خوش شمردن استحمام سخت غریب آمدن
و غریب شدن و سخت خندیدن استحمام چهری نوشتن و خواستن
استحمام عرب شدن و سخن فارسی در میان عربی در آوردن استحمام
نخا و منقوطه جماع خواستن با زن استحمام سزاوار شدن و طلب
کردن استحمام از بن کندن و همه را فرار رسیدن استحمام طلب خوشی
کردن استحمام صواب جستن استحمام طلب همه کردن استحمام بجا شده
و راست شدن کار استحمام دوست داشتن و برگزیدن استحمام
طلب کردن علاج و علت دور شدن از علاج ^{من مصدر الافعال}
بکنه ^{من مصدر الافعال} استحمام شاد شدن اسپ ^{من مصدر الافعال}

استر بیاب کردن دراز کردن تا بجزئی نیک نکرسته شود استهباب مثل
 الاستهباب ای همه کردن من مصدر الافعال احدید کوز پشت شدن
 احسیاب و احتشباب غلیظ شدن آب و باکیاه شدن زمین عصبیاب
 جمع شدن مردم احتشباب باکیاه شدن زمین من مصدر الافعال الثیاب
 راست ایستادن و هموار چیزی و کشیده شدن راه و سرسینه راست
 داشتن اهللباب پرکنده شدن و نیک رفتن و جنبیدن از لغباب دراز
 شدن موی خوزه و برآمدن موی و فراهم آوردن سیل خیزنا اسلباب
 راست شدن و کشیده شدن از لغباب بسیار شدن سیل خیزنا که چیزی را
 فراهم آورد از علباب بذال منقوطة حببت روان شدن من غیر المضایع اسحب
 سخت خورنده و سخت آشامنده اشب جامه که میان آن سوراخ کرده باشد
 و در کردن انداخته بی استین اثوب جمع او اسحب آواز دزد که کس نشنود
 اب پدرا و اب تسبیح کننده و باز کرده بجانب خن اب بتشدید با چراگاه
 علف که چهارپایان خورند و گفته اند که اب بتشدید مره بایم راهی نیست
 که میوه مرآدی را او شاب طالعهما که متفرقه اند صاب اشقراب سنگ خاک
 احزاب گروهی از اب همسران و دوستان انصاب رنجها و تها که از گاه
 برپای میباشند می پرستند اکواب کوزها و ابر یقها پدسته و پی
 احقاب سالها هشتاد و هشتاد و زمانهای دراز در این احقاب دوستان
 اعصاب انکورما و زما و بدین معنی چیزی ذکر شاف در سوره عم امده که الا عصاب
 الکرم راب خداوندان و پروردگان اصحاب ما ران و خداوندان ا

اسب موی دُر اسباب سببها و درنا و راهها و معنی او سطر است
 قول خدا تعالی اسباب السماء یعنی درنا، آسمان اقطاب قطبها انبیا
 و نه انساب نسبها و طب نیکهای بی که درو شیر کنند و او جمع و طب است
 اقطاب قریه کان انابیب بنداء فی و اینها جمع انبوت آمده معنی مفرد هم عمل
 شود اقطاب رسیما نها خیمه و آن جمع طنب است اقطاب و اکتب و کالب
 سکان القاب نامها که دلالت بر مرج و ذم کند اعتقاد فرزندان که از پس بار و پیر
 باشند و پاستنها اقطاب نیز مهارت قارب کردن آنها قارب خویشان اقطاب و منها
 ارب کیل بزرگ جانب پای کوتاه و سطر جانب پیکان کان اکاذیب دروغها که
 دروغ گوینده تراصب که در قرآن آمده است اصب الیهن یعنی میل کنم
 بسوی زنان که در اصل اصبو بوده اسلوب گونه و طریقه و کردن شتر است
 جمع او و اسالیب انواع کلام را گویند اجب شتران کومان بریده اخب
 باریک میان ام ارب و انابیب بندیان و این هر دو جمع انبوت است
 انساب درخت اخب خرگور زراخت کوه درشت و بزرگ اخب کورشت
 ارب آنکه او را خارشن باشد ارب سازنای حرب و او جمع اهل است
 سفید رنگ و آنکه موی سروی سفید باشد و اسپ بوزاب پوست اژدها
 کبلیهای اهل مین و آن جمع ذهاب است و اذاهیب نیز آمده احیب
 بزرگتر اصل و شتری دورنگ که سفید و سرخ باشند و مردی که موی سر او
 سرخ باشد بزرگ کردن ارب آنکه یک زانوی وی بزرگ باشد
 آنکه در دهن او از یک کبر و در باشد ارب خرگوش و شتر

ارزب

و کیا بهی مخصوص از انب جمع او انکب انکه اورا کمان و تیر نباشد
 رکنی که برنگی دیگر آمیخته باشد از کوب سواران از حجاب رود و اما اوب طرف
 و ناحیه شب انکه دندانش روشن و صاف باشد اشیب سفید رنگ و
 انکه موی سر و پی سفید شود و روزی که باد سرد باشد اهدب بسیار
 اغطب انکه اندرون سر و پی شکسته باشد انصب راست تر از غب
 غریب تر و عجیب تر از یب شادی تر و انکه اورا لرزه باشد او طب
 بفتح طاء در از پستان و دشتنی با هم دیگر و پسر خوانده و انکه پیش معلوم
 نباشد اعاجیب عجبها و آن جمع اعجوبه است از ب سال فراخ و جوان
 پرموی در از موی اخطب خطبه خوانده نیک تر و اشتی که بر روی او
 موی دراز آمده باشد و مرغیت که اورا اشقر تراق گویند اخطب
 سخت لا غر از اب روغن تازه که در دیک کرده باشند تا بکند از د
 اطیب خوبتر و خوشتر از غلب افزون تر و پشتر و شخصی سطر کردن
 انب مناسب تر از ب و ارب زیرکی و عضورا هم گویند ارب
 دانا و زیرک و عاقل ادب بهمانی خوانده ادب طریقه که پسندیده و با
 صلاح باشد اداب جمع او اعاب عربان سپایان نشین اخرب ویران
 تر و شکافته و سوراخ کرده شده ادیب ادب کننده از غب رجعت
 کننده تر از طب میوه تر از ب کار و حاجت و ارب جمع ادب
 کار عجب ارب طور و کار پسندیده ارب جمع ادب
 ح البتة من مبدع اللغات فی البحر و البساتین ریاست کردن

پیردن کردن خراج و حاصل ملک التوت آمدن التبت تبشید پناه اول
و تخفیف تاهانی مصدر است و برای تاکید و مبالغه مستعمل است
و او بمعنی قطعه می باشد یعنی یکبار بریدن و در اصل تبه بوده العاصم
در روزیاده است اماوت سخن جینی کردن اماست میشود گویی کردن
امارت امیر شدن اارت بحرف را کشیدن زبان در گفت است
کتر شدن و سر اشیب سر بالا شدن و بلند شدن و وقت معین کردن
الت نقصان کردن و بازداشتن و گردانیدن و سوگند دادن
و کلت غیبت مردم کردن میت بی شوهر شدن زن و بسیار شهوت
مرد است و اهسته آه کشیدن از اندوه ایت نالیدن و حسد بردن
ات غالب شدن بحجته ایت نرمی و آسگی نمودن اجارت بزدان
الفت خوک شدن الفت نمک و عارداشتن امت امین داشتن
و بی ترس شدن الت عبادت کردن است سخت کرم شدن حشمت
کنینه داشتن و خشم گرفتن ابوت پدر شدن دغذادادن و
بروردن اثره پوست اندرون شتر واکردن تا اثر آن بر زمین
بیدار شود ایت رحمت کردن و مرثیه گفتن من مصداق افعال انبیاء
شب کردن و نوشتن اثبات قرار دادن من غیر المصداق اجنات
فردتنی کردن و آرام گرفته دل شدن اسحات مینت شدن و از
بن کنندین خاموش کردن اسبات در شب رفتن اسباب
در تنگ سال شدن و بدی کردن اسباب دشمن را نشاد کردن

بهرینه کردن شمشیر و از نیام بدر کردن اصوات خاموش کردن و خاموش
 شدن و آکنده میان کردن و از سخن گفتن در افتادن اجنات هلاک کردن
 و هر کاری افکندن که از آن بیرون شدن بتوان از کات زانیدن ابتدا
 بریدن پشت پراکنده کردن اختات خوار و زبون کردن و شرم داشتن
 افلات رستن و رسانیدن و نگاه مردن انبات روییدن و رویانیدن
 انصاف خاموشی بدن انابت پاداش دادن و باعث ازال مزاج آمدن انابت
 کمیده شدن اجابت جواب دادن اذابت گذار زانیدن اراحت کسی را
 بکمان افکندن و شک آوردن اثبات پیر کردن و سفید موی کردن و ایندن
 و پیر شدن اصابت رسیدن و یافتن و خواستن و صواب گفتن و صواب
 یافتن اطاعت خوش کردن و خوشبو کردن و استنجی کردن انابت
 باز کردن بسوی خدای عزوجل و بازگشتن از کار بد انابت بهیمر خواندن
 انابت ریختن انابت شب گذرانیدن و هلاک کردن افات در گذر نین
 افات توانا شدن و قوت دادن و کلهبانی ابلات نقصان کردن انابت
 خشک کردن گیاه انابت میرانیدن و میرانیده داشتن و قول خداست
 امتنا شکر معنی اول است و امانه امانه عام معنی ثانی انفاثه بفرمان
 رسیدن و باران باریدن انابت حلال کردن انابت تقدیر کردن از ختم
 دور شدن انابت پیرانیدن انفاثه با در نما کردن انفاثه اسودن و
 آسایش دادن و شب بنگاه آوردن و شب چرانیدن جبار و کینه
 دن و حق بستی رسانیدن و نفس کشیدن و بوی جزی

یافتن اناخته بجا، محله بگوش آوردن دیک و خون ریختن اصاحه سیس
اناخته خواندین شتر اباره هلاک کردن اجاده نیک کردن نیک
گفتن و روان کردن اراده خواستن اشاره بلند کردن نام و بنا و نحو
و شناسا شدن و با و از بلند خواندن اعاده باز کرد ایندن اعاده در پناه
گرفتن الاذه چیری دادن و چیری ستانیدن و خیر بکشتن نیدن و خیر
گفتن افاده فایده دادن افاده قصاص کردن و اسپنجشیدن ابا و
هلاک کردن اناره کرد انکینختن و برخیز ایندن و زمین را تخم افشاندن
و ابر آوردن با و الا که رسول و لیلج شدن اجاره جواب باز دادن و باز
کرد ایندن ادا زده کرد ایندن و کرد کردن ادا زده کرم در افتادن الا
کرد کرد ایندن چیری بر چیری الا تر رسیدن و درختان کرد ایندن
و حق کسی را بردن اشاره بر مژگن گفتن و فرمودن و انکین رفتن اصاحه
کرد ایندن و میل دادن اطافه پرا ایندن اعاده عاریت دادن افاده
غارت کردن و بغور رسیدن و شتافتن و تنگ یافتن و منبشتن
اناره روشن کردن ایندن و روشن شدن و جامه را علم کردن اجاز
رواد اینستن و فرو گذاشتن و وصلت دادن و بریدن و از پس
گذاشتن و روان کردن و دستوری دادن و تمام کردن مصراع که
کسی دیگر گفته باشد و یک قافیه طا آوردن و یکی دال افاده پیروز کردن
اساس پیش در افتادن کاسه فرزندان زیرک را ایندن اجاز
شکار بر انکینختن الا میل دادن افاده زنده گذاشتن افاده بزم کردن

و گنج را کردن افاطه هلاک کردن اناضه رسیده شدن میوه اراضیه بپرا
 شدن بیابان و رودخانه و حوض احاطه در آب آوردن افاخت بسیار
 کردن و بخل کردن و فروز را نیدن آب و ضرر رسانیدن و گفت و
 کردن و در حدیث و فقه شروع کردن اعانه کم کردن آب احاطه کرد
 و زکرفتن و داشتن اشاطه هلاک کردن و خون آلوده کردن و سوزا
 و عرض کردن چیزی برای کشتن اماطه سوزا نیدن و دور کردن آب
 چیزی را جهت بیع عرض کردن اطاعت کر سنده داشتن اذاعه اشکار کردن
 و پاشیدن اماطه تی کردن اشاعه اشکار کردن و بخشیدن کرده نهادن
 و بول با شیدن و باز کردن اذاعه اشکار کردن اذاعه تمام آمدن
 آب از حوض و کوزه و مثل آن اصافه هلاک کردن و بسیار شدن ضیاع
 یعنی زمینهای ملکی اطاعه هلاک کردن و انداختن اطاعت فرمان بردن
 و رسیدن میوه بر درخت اراعه طلب کردن از اراعه از حق بگردانیدن
 اطاعت بکل و فرو بردن اجافه روا کردن و با نذر و ن چیزی جراحت
 کردن اجافه ترسانیدن اسافه هلاک شدن مال و شمشیر زدن و سوراخ
 کردن اسافه و افت شدن بر چیزی و مشرف شدن اسافه در تان
 شدن اسافه فراخ نعمت شدن زمین و بفرای سال در شدن اذاعه
 یاری دادن کسی را در شتر و کوسفند راندن اراعه باریک و تنگ کردن
 سخن استخوان و غیره اصافه مهمانی کردن و میل دادن و خیلانیدن و
 پیا ن و مضافت کردن کلمه بکلمه و یک و تر سیدن و افزوده کردن

و نسبت کردن و کرد خود گرفتن و پناه دادن اطافه نکرد چیزی در آمدن اما
بمنده شدن اذافه چشاییدن اساقه جاردار اکیسی دادن بجهت راندن و جاردار
را راندن فرمودن اشانه کار پسندیده کردن ارافه ریختن آب و آب
بآب ماند اساقه تنک کرد ایندن و تنک دست شدن اطافه تله حسر
افافه بهوش آمدن و فرق تیر نه گمان نهادن اساقه فرو که داشتن و
کردن الافه نموده داشتن و راست کردن احاکه اثر کردن اجاله کردن
احاله حواله کردن و کرد ایندن و محال گفتن و براسپ نشستن و پانیدانی کردن
و کیسه شدن احاله بکمان افکندن و منرا و ارو امیدوار شدن که از
ابر باران ببارد اذافه دولت دادن اذافه خوار کردن اذافه اذافه
کلاهها دور کردن اساقه روان کردن آب و سیل مثل آن اشانه برداشتن
اطافه دراز کردن ایندن سخن و فرزند دراز زادن اعاله بیارعیال شدن
و درویش شدن اعاله در حاله البستی فرزند را شیر دادن افافه
بیع سخافتن و از گناه در که داشتن اماله میل دادن و کردیدن افافه
زیاده شدن و بلند شدن انا که عطا دادن ادامه داریم داشتن اساقه
چرا ایندن اعافه ابرناک اعافه یعنی مملکتی شیر که داشتن کسی را و سخت
از رومند شیر کردن کسی را اقامه استیادن و بر بای داشتن و راست
کردن و مقامست داشتن و قاست گفتن و حق چیزی گذاردن
مقول خدا تعالی و اقام الصلوة و اقامه بوده تا را بجهت خفتن حد
کرده اند و اینجا معنی مداومت کردن و بر بای داشتن الامت سرور

امانت گشتن امانت خوار باینده امانت هلاک کردن امانت
 بی جا روا شدن امانت روشن کردن و روشن گفتن و جدا
 دن امانت و امان کردن و بوعده چیزی فروختن و جزا دادن
 رجبی اخیر مشتق از دین است بکسر دال امانت یاری کردن
 الا نکت کرم کردن و از اینجا است قول خدای عز و جل و ان الله
 امانت خوار امانت آفت بال رسیدن امانت بآب رسانیدن
 چاه و آب دادن و آب از زمین بیرون آوردن و آب در
 چیزی ریختن امانت بازگشتن و قضا ص کردن و با وی آوردن
 امانت پناه گرفتن و کار کرد ایندن و معنی اول است قول خدای
 عز و جل فاجابنا للمخاصن الی جذع النخلة امانت انداختن امانت
 در دست کردن و همت نهادن اراده نمودن و شناختن امانت
 بری کردن امانت روشن شدن و روشن کردن امانت
 در گریز ایندن امانت باز کرد ایندن و غنیمت کرد ایندن امانت
 گرانبار کرد ایندن و خام کردن کوشش امانت نا امید کردن
 من مصدر الافعال افتتاحت باطل گفتن و تنها شدن و
 یکنانه و مستقل شدن اقتلات ناکاه مردن التفات و سپس
 نکریتن اکتات بر سر افتادن اکتات بیا و عین الفعل است
 کردن در کاری بی امر کسی و آن مشتق از فوت است امانت
 خوردن و قوت گرفتن اکتات در شب در آمدن و راه رفتن

و فرا گرفتن سخن و یادداشتن چیزی را و فرو آمدن مرغ از هوا
شکار و بجاری قیام نمودن و بی مدائن کار خواستن من مصدر
الانفعال الضلالت بکشدن و پیش رفتن الضلالت رشتن انبات تمام
پخته شدن فرما انبات بریده شدن الضلالت روان کردن و کتب دانش
در است قامت شدن انفات خرد شدن من مصدر الاستقلال
استشافت در رنگ کردن استنباط توبه کردن خواستن استنباط صواب
آمدن استطاعت خوش آمدن و استتجاء کردن استنباط طلب نیابت کردن
استتراء روغان زیت خواستن استتقاء قوت خواستن استتاء
استقل بودن در حرب و از موت پاک نداشتن و کساح شدن
در حاله استتقاء بیج و اشکافتن خواستن ای عقد بیج فسخ کردن
استتجاء جواب دادن استتراء چیزی یافتن از کسی که ترا در کار خود بکار
افکنده و چیزی بکار افکنده دیدن از کسی استتاء کاهل شمرده
استتقاء فریاد خواستن استتاء استتاء پیرون افکندن چیزی
برای بختن استتاء مباح گردانیدن و مباح یافتن و از بن و بیج بر
کندن استتاء اسودن و بوی بردن استتاء عطا خواستن شغاف
کردن خواستن و فروختن شتر استتاء بیک شمردن و نیک آمدن
استتاء افزون خواستن و مقصر شمردن کسی را در کاری استتاء
بازگشتن سخن خواستن و باز کردن خواستن استتاء فایده گرفتن
استتاء فرمان بر شدن و قضا صستادن و قضا خواستن در آن

شدن استغاثه پناه داشتن و پناه خواستن استسار کرد بر انگیزش و پراکنده
کردن استجاده زنه را خواستن استجاره بهتری خواستن و مهربانی طلب
کردن استدازه کردن شدن استزاده زیارت خواستن و کردن استشاره مشورت
کردن و خواستن مشورت از کسی و فربه شدن استطاره پراکنده شدن
و فاش شدن و پراپیدن استغاره بجا رفتن استناه روشن شدن
استجانه لنگر خواستن استنامه واپس رفتن استخمیه پیوسته خون آمدن از
از فرج زن استرافقه مرغزار شدن زمین و فراخ شدن استغاضه عصب
ساختن استغاضه جگر خواستن و پراکنده و فاش شدن جگر و قصبه کشاده
شدن و بسیار شدن استطافه از خشم سوختن و فربه شدن استطافه چیدن
و سوز و آزار شدن استنبافه فروختن خواستن استجافه کمر سستی استطافه
توانستن استغافه بهوش آمدن استباله بول کردن و خواستن استجافه
محال شدن و محال شمردن و از حال بگردیدن استطافه کردن کشتی کردن و دراز
شدن استماله دل خوشی دادن و بسوی خود میل فرمودن استدافه
دوام خواستن استغافه راست شدن و راست ایستادن استنبافه
خواب کردن و آرامیدن استنامه سفیه گردانیدن و از راه بزدن و چیدن
گردانیدن استغافه قی کردن خواستن استنبافه آشکار شدن استندافه
وام خوابستن استغافه یاری خواستن و زما رپاک کردن استجافه
فروتنی کردن و زاری کردن و کردن نهادن فرمان را استطافه نرم
شدن استغافه خوار شمردن من مصدر استغافه رفته رفته شدن الکات کیت

نشدن پس غیر المصادره اگره جابه کنان و او جمع اکا راست علی غیر العی
اگر و نه بغایت بخشنده و بزرگوار العونیه بازي اکر و نه دروغ امصوفه
برک کیا هیست که نام گویند اسمیه جمع سماست ابحره نخار ما اوست که
کیا هیست دوزنک و جمع دغان ای دودما رشت سرکینی که بگرد خاستر
چنیند تا خشک شود و آتش را برافروز اند احمالت یا نکه که برای صید مرغ
نهند اصبیه یعنی کودکان از منته زمانها اشریه شرا بهما و آشنامید نهالت
پیشانی که سراج باشد اصلیت شمشیر صنفیل کرده و شمشیر از نیام کشیدن
اصالت کار دما و آن جمع صلت است اصمت جایی خالی اصبو ته سراج
نایداد و بابداد اسمیه شبانگاه اساوره هواران و نام طایفه است
از عجم در بصره و دست رنجها و آن جمع سوار است اصغیان شب و
بی ابراضباره و اضما جماعه و بر سر هم جیده از کتب و غیر آن ارضه بفتح الهم
و راه مهمله و ضاد معجزه کرکی است که جوب را میجو زد و آنرا بزبان سیلی
پت گویند از جفته بحیم قبل از دوا و دوا مهمله بعد از آن چیز است که از ریمان
معلق بندند و کودکان را بران نشانند و این طرف و آن طرف جنبند
البحره کیا هیست ایسته رمه کو سپند اذاته و اذیه اگر در و رنج و آنجه
بدو از ریا بندار است بالکسر الف حاجت اربت بضم الف کرده و عقد بخوبی که
آنجه مردم را بخنده آورد اعجاله شیرینی که در غیر وقت شبان برای کسی بد
انتهیه سرود اللیت بفتح اللام و کسر ما یعنی اللتی است اعفت احمق و
انکه بدست چوب کاری کند آخرت زمینها درشت و شب که در میان آنها

آتش شده باشد و او جمع خیر است اخلاق طایفه و انسون و کارها
 ملک و باریک که مانند آن سحر باشد و مینه جمع و باست است نشان
 از حروف قرآن و جماعه از چیزی و بمعنی عجب آیات جمع او است تو
 که دیانت تو که زنی انبونه چیزی که بدان دمان سگ و غیره بند و دمان
 ابریزا بختی که دی اندر خوارج که اصحاب عبد الدین ابارضن میانی اند
 نان بار و عن تازه آغشته امته مادر اهمات جمع امانت بمعنی مادر است
 و او جمع ام است اما و خراج ملک اغویه حادثه و سختی زمانه اجوزة تیر و
 که در خانه اند از دهنه سقف اسوة و اسوة بالضم و الفتح میشود و اسطفا
 و او معنی او همچنین است و بمعنی میان چیزی نیز آید اطمینه و اسطفا
 و در میان چیزی ارمله برادر محله زن پوه و مردم ضعیف و فقیر
 محتاج ازه کبک همزه جایی آتش اخیره زن اسیر کرده شده الٹ
 نیم نمره آشنه دار و میست که از و جامه چرب شویند از موله آواز کننده
 از موله بسیار و سباده مری از و به اجر بزرگ است اهل مشیاق
 و پیمان الٹ حالت و چیزی که سبب حصول بری شود و حوی که صمه
 و الابط بر و راست کنند آلات جمع اشتات پراکنده کان آت حمت
 آفات جمع وی امت فرا و شلت زمین پشتهای خورد و
 جایی بلند و بلندی و پستی بکس همزه و تشدید میم راه دین و
 نفست است جماعه امت جماعه و پیران امینا علیهم السلام و مردم
 که جایم خبر و معتقد ای مردم باشد دین و وقت و مدت و قد و

چنبري و مادر و فرد و ممتاز در دين است كنيزك ايات خاها و عمارت
 ابابيت جمع بيت اللمة نام شهري و پاره خرما حبة دوستان
 جايي اسپ و هدايت و تشديد يا اشارات يعني رمزها و فرمانها
 ايالات اخت خواهر و مانند و برين معني اخير است قول خداي عز
 كلما دخلت امة لعنت اختها اخوات جمع هي استرة جمع سرراست
 ابنة دختر اذنية بلا امانية مني و خوشستن مني الية و بر الية دهنه كوسفند و
 پنج انگشت بزرگين القيه ديك پايد اسطوانة ستون ابره نيش كرم
 و نيش تنج و نرشي كه باشد و سوزن اگره جابه اسطارة و اسطوره سخن
 و چنبري باطل و افناء الهه خدايان كما قال الله تعالى لو كان فيهما الهة الا الله
 لعنتا السخرة بچيدان اوارة روزها اثره و اتارة بعثه چنبري از فة روزها
 اوارة زن حله و حيت و مرغابي ماده كزبان كيلى مایه سيكا كوسيد و لاند و آلات
 خداوندان و و او براي جمع مونث است اجلت و ايسل انداخته شده و
 فعل ماضى مجهول است امنة و آمنه مردنيك امين امانته آنچه كبسي سپارند
 تا هرگاه كه خواهند بستانند اخيئة الا جفنهاي تركماني و جامه پشمين و
 از منبازل قمر و او مفرد و جمع آمده از رة درخت استوار شده در زمين و
 استوار و شتر ماده و قوي و شب سرد اسكله حاجت و زولانه و كينهها و
 طرفي كه در آن تربت كنند و نان كه بر بالاي تربت آمده باشد
 اكلت فستما و كينهها و آن جمع اضمره است از رة بفتح همزه و سكون را
 مهلكه و فتح زاء و معجمه درختي است كه از وجوب عصا كيزه از رة باز او مجبه

در وقت صنوبر ابوة پدري اخوة برادري اخوة برادران ادره و به نام
 اجارة و اجرة مزد امانه پشته هميه آخرت آن سراي اسامه شیر درنده
 که کینه تحت آراسته و گوشت سرخ که در جراحت پدید آید و بعد از رفتن
 ریم اسکنه آستانه اساکفته کفشگران و صنعت کاران اوقیه مقدار
 ده درم است و پنج سح در همی و نیز اوقیه که در حدیث آمده معنی چنگ
 امعه مرد ضعیف رای احصیه کینه اسلت پید جانب فرج اخلاص جمع
 خلل است یعنی جوبها که دندانها را با آنها خلل کنند اجعه و ایکه پیشه اذله
 خوار شدگان و نرم شوندگان و دوست داده شدگان و سخنان منکران
 انیته آینه ایمنه امان افایه بوزن فطاة انتظار و آهستگی و زن آهسته
 لکینه طرفها آب و بدین معنی جمع امانست و بغایت کرم کتوله تقایلی
 تنقی من عین آینه اهرت بقاء دراز مرد فراخ دهن از مته هارما
 اکته پردمانه کوسفند ماده آبت و آبت و آبت روز سخت کرم
 او طغه جمع وظیفه است که در کتاب و او مپین است اصدده پیرا
 خورد اهره متاع خانه اهرات جمع وی و امنه شکستگی میر که بدماغ
 رسیده باشد اما دماغ را اثر جراحت نشده باشد اشتراره آنچه گنگ
 بروهنند تا در افتاب خشک شود از مته زمانها آینه شرا بهار خفا
 و او جمع بنید است اده سختی زمانه و کار سخت ادره طرف آبی که
 انرا مظهره کوسید اطره پی که بر فرق تیر سچند و خون و خاکستری که
 بر وی کیم مالند بجهت اصلاح و یک طرفه کرده و طرف آینه و یکسر همره

و تشدید لام معنی اسقیه ای چیکها و مشکها اکیه پوششته
آن جمع اک است اقبیه جمع قباست اقباله و ادباره پاره پوسه
که از گوشت در آویخته باشد و سگانه که در گوشت پیدا شود اط
کبر همزه و اد نوعی است از آتش و بعضی آتش رسته را گویند اط
طعامها اغذیه غذا اما غلته پیران سلحه سلاحها و غیه جامها و ط
است کربی که در جوب می باشد اینیه بنا ما اقبیه ستایشها
را نشتها اما له جری گوشت اقبیه ساز و فشارش اهل ماهیان و ادله راه
السنه زبانها کاسه و پادشاهان عجم و اد جمع کسری است ضاف
ضیا فتها و مهمانها اقوربات سختها اجنه بالها مرغان و غلبا
آدمیان آیه موضعیت ایلات رودخانهها و طرفها که در آن شیر
و دوشا کینند اجنه بجها که در شکم مادر باشند و اد جمع
است اضحیه و اضحیه و اضحیه که سفندی که در روز اضحیا قربا
کینند از و به بزگویی ماده و حی اغلو ط مسله که کسی را بآن غلط
اندازند و نهی الرسول صلی الله علیه و سلم عن الاغلو طات
اجحیه سوای که بر سپیل آزمایش از کسی کنند اکنه پشت زمین و
زمین بلند اکحات جمع او که کرما سخت و سختی حال و حادثه
اصل و درخت کز امات جمع وی احنه بضم کونه و وارنه
مقام و اسبابی که از جوب باشد اقبیه خانه که از سنگ ساخته
باشند بزگی از بیه اهل بیت و بیخ ران آیه آفتاب

در موضعیت در جزیره ابرده علتی است که از غلبه سرما حاصل میشود
 اثر به جمع تراست اجزای جمع جری است اجاشه لاک و حیری که در آن
 جامه میشوند و قهتا و جمع او است احفه اطراف و جواب
 اکله مبهوه درخت اراک و لقمه و خارش اکله تالاه خورندگان
 اکله خورده شد اکله کو سفند پروار ادمه طاهر بشره و بوست
 باطن ادمه میشود دست آویز در رنگ کندم کون اباله کرده و دست
 غله کو فتن امنیه امینی امینه دروغ و آرزو فتن خوان کما قال
 الله تعالی و اتقى الشیطان فی امنیه امینه سکن امر به مزاجها
 باب الالف مع التاء من مصدر التلانی المجرور است
 میراث بردن است در از و نرم شدن موی و پریشان شدن مو
 پیچیده شدن است اما همیدن من مصدر الافعال افزاست در بلا
 و منفعت انداختن احدی را نکردن و خبر گفتن و حدیث کردن
 احداث لاغر کردن ستور و در را اندن بسیار احداث سوکند را دروغ
 کردن احداث پلید کردن و پلید شدن مبهی کسی گفتن و یاران
 خبیث گفتن و بغض و آوردن احداث باز کردن ایندن احداث بشیر
 دادن ارفاق فحش گفتن اراک نمکین کردن البات در رنگ کردن
 البات را از خود گفتن افشای تباه شدن و سخن بد گفتن و لاغر شدن
 و گوشت لاغر خریدن البات مبالغه کردن و مقیم شدن و دامن
 بداران البات ماده را ایندن میراث کد است گفتن است بر

رسیدن و بزمین نرم رسیدن و مال اسراف نفقه کردن انعامات امر
 کردن و تمام دادن من مصدر الانفعال استخات کاویدن استخات
 انگیختن استخات قبر کردن و موضع قبر گرفتن استخات گشت کردن اگر
 باک و فکر داشتن از چیزی استخات عهد شکستن استخات شتابان شدن
 پیچیده شدن چیزی چیزی و دشوار شدن کار بر کسی و کاملی کردن استخات
 در حرص انداختن و در حرص افتادن و ازین برکنیدن استخات زخمی را از
 جنبک گاه بدر آوردن من مصدر الانفعال استخات برانگیختن شدن استخات
 شکستن و دو تا شدن انعامات پاره پاره شدن امینات در آب خیسیده شدن
 استخات پراکنده شدن انعامات ازین پراکنده شدن و ازینچ افتادن
 الاستفعال پیش آمدن استخات چیزی نو گرفتن استخات در آرزو و حرص داشتن
 من مصدر الانفعال انعامات خاک رنگ شدن استخات پراکنده شدن غشای
 عبا رنگ شدن من غیر المصدر استخات نرم آمدن استخات خانه الوش
 مرد احمق و ضعیف استخات بر آشفته موی و کرد آلوده شدن موی
 و بجا و صاوشین معجزه نیز آمده استخات سخت برهنه اجتناب پلید تر استخات
 خواهبایی آشفته استخات شادان استخات در هم پیچیده شدن استخات زنا
 بسیار گوشت فربه جوت مرد بزرگ شکم و نرم شکم استخات کهنای
 دستها و جنگاها استخات میراث و اصل کار و قدیم استخات نو پیدا شدن
 و غیر این استخات سیاه نهادن استخات در افتاده باشند استخات زن استخات
 کمر خسته جمع آوری و با ناستخات که در قریب آمده که آن بیرون من و غیره استخات

استخات

موی
انعامات

بهتای ماده است و انت جمع اناث است احاطت خبرها و انبا نهال
 واجبش قمرنا باب الالف مع الجیم مصدر التثانی المجرور اجمع
 برافروختن اشراج و دیدن شتر مرغ اجماع تلخ شدن اجماع
 بفتح الالف یعنی کدشتن ارج و ارج برانگیخته شدن بوی خوش
 در بوی خوش دادن اجماع کرم شدن و تشنه شدن من مصدر الافعال
 اجماع شاد شدن دل اجماع کثاده کردن دل اجماع کوشش نمودن
 اسب در رفتار و نیک رفتار کردن او اجماع در بزه و گناه گفتن
 و در پناه بردن و تنگ کردن اجماع مبل دادن و پچا بیدن سخن
 بجه ناقص زادن شتر و ناقص شدن و کم باران شدن موسم باران
 اخراج پیرون کردن اجماع در بردن و در نور دیدن یعنی در هم بچیدن
 اجماع در اول شب رفتن اجماع در بچیدن چیزی بجامه و در بردن
 پرده شدن و محکم شدن اجماع و ارج در بستن و بسته شدن و غیران
 اجماع علاج جنبانیدن و برخیزانیدن و حریص کردن ایندن و بکناه دانستن
 کردن کسی را از اجماع در وقت دوشیدن اجماع پیانی بستن برق
 اجماع چراغ فرا گرفتن و زین براسپ نهادن اجماع پایها از یکدیگر جدا
 نهادن شتر در وقت دوشیدن اجماع مفلس شدن اجماع در عالم
 گردانیدن و کرم شدن اسب برای دیدن افروغ راه و اذاع اجماع
 حفظ اجماع شیر دادن بچه استاج زاینیدن و نزدیک شدن بزمین
 اجماع بچتن و بریان کردن اجماع جز کوشش برخیزانیدن اجماع

کنند شدن جامه و بر چار و انشسته سیر کردن چندا که چار و اضمین
پیدا کند ایلاج در آوردن و در بردن چیزی در چیزی و از اینجا است
قول خدای تعالی یوج اللیل فی النهار و یوج النهار فی اللیل ایلاج
برافروختن اجزای نیازمند کردن اجزای نجف فرستادن اضلاع با یک
و غوغا کردن و بیابان آوردن بر صدر الانفعال استیلاج شاد شدن
جبهین اعضا و بردن و کشیدن و بچه از شیر باز گرفتن و لاج با حشر
رفتن از تنجاست بسته شدن از تنجاست بسیار شدن مال و پر شدن رودخانه
از آب و بیای بستن برق امتزاج آمیخته شدن اضلاع با یکدیگر
در آوردن و کشیدن در کشنی و جنک کردن امتزاج پر شدن تنگی چار و از
خوردن بسیار استیلاج راه واداستن امتزاج در آمدن احتیاج نیاز
مند شدن امتزاج بر آمیخته شدن امتزاج در رفتن چیزی امتزاج
شیر دادن بچه را احتیاج حبه آوردن احتیاج کز رفتن از دوا و زدن
وزن بردن امتزاج پناه بردن و داکه داشتن کار و در گزینیدن
از تنجاست جنین و لرزیدن امتزاج بهم در شدن آوازها امتزاج افروخته
شدن آتش بر صدر الانفعال امتزاج شکافته شدن امتزاج صبح و شب
امتزاج بر آمیخته شدن و پر شدن امتزاج سخت خراشیده شدن امتزاج
دریده شدن شدید امتزاج در رفتن در چیزی و در بردن چیزی
امتزاج در رفتن و در چیزی امتزاج و اکشوده شدن امتزاج اما همیده
شدن شکم امتزاج برافروخته شدن امتزاج اندوده و انداختن شود

شدن و سکافته شدن انواج کج شدن و لنگیدن انواج برود آمدن
 من مصدر الاستفعال استخراج بیرون کردن استخراج اندک اندک نزدیک کردن
 استخراج ناخوش آمدن و بر طعم آمدن استیشاج تمام شدن و بسیار شدن
 و در هم رفتن و در هم شدن گیاه استعلاج سخت شدن پوست و طلب
 علاج کردن من مصدر الافعال ادراج در رفتن در چیزی من مصدر الافعال
 ابلنجاج بین و دراز شدن اسلنطاج بر قفا خفتن افرنتاج برشته پوست من
 غیر المصدا راجع لک استنج سگشته سراج شتابکار حج بزرگ و دراز
 بالا ایج روشن و آشکارا و درخشان اترج تیج ارج سیاه چشم
 اشرج آنکه یک خایه ندارد و آنکه یک خایه او بزرگتر باشد و بهم نرسد
 اوج بالاترین طرف افلج کشاده دندان ارج شخص کشیده ابرو
 و جانوز فراخ کام الضج پذیرده تراوج نیازمند تراخج مرکه زانوی
 او از یکدیگر دور باشد اجخ بازو شتر مع اوج درخشنده اجلج تلخ
 ارج کرم و تشنه اضربج سخت و جامه زرد و اسپ بسیار عرق و کمی
 ابریشم ایارج داروئیت ارج و ارج بویا یعنی دارویی خوشبوی
 که در طعام کمیند و بوی خوش کند افواج کروما امواج موجها مشاج
 آنها و خونها بهم آمیخته او داج جمع و دج است الخج عود خوشبوی
 زلجج باجیم میشود و سختیهای کراما و اوجع اجه است الخج آنکه پیش پای
 او و ساقها از هم دور باشد و پاشنه پایش بهم نزدیک است
 و از روی است که از بلیله سازند الخج فراخ چشم ارج الة دوع و رعن

یعنی نزه اندج پوست ازواج جفتها و جنسها و صنفها باب الف
مع الحی من مصدر الثلاثی الجرد اح صرفه کردن ازواج درهم گرفته شدن
و فراهم آمده شدن و واپس ایستادن و خلافت کردن اجاح
تشنه شدن و خشمناک شدن افوح بآبک کردن مرغ و سخت نفس کشیدن
اح و اینج نفس سخت کشیدن من مصدر الافعال اح شادی کردن الفاح
سیراب کردن ابراج بزرگ کردن ایندن اجباح میل کردن و میل دادن اجاح
افزودن اسباح بیک کردن و عفو کردن کنهه اجباح داغ کردن شتر
اسباح فرمان بردار شدن اصباح کشتن بمعنی صیروته و در صبح رفتن
استفاح زرد و سرخ شدن خرما و صفاح سیاه را رد کردن و پهن کردن
و میل دادن کما قال البنی صلی الله علیه و آله وسلم قلوب المؤمن مصفح علی
و کنهه بخشیدن اصلاح بصلاح آوردن افراح شادی کردن و کران دادن
قرض بر کسی امضاح تازی زبان شدن و عید کردن نصاری الکما
لجام کشیدن از جبار و اتا سر بردارد و برگ بر آوردن رز امضاح
نزدیک بزم ایندن شدن شتر افلاح فیروزی یافتن و برستن
و باقی ماندن اقباح کار زشت کردن افراح ریش کردن
اتمضاح سر برداشتن و چشم در پیش انداختن اکلاح روی
ترش کردن افلاح مادیان را ایغور دادن املاح نمک بسیار
در طعام کردن شتر بخ شاد کردن القاح بار دار شدن و بار دار
کردن ایندن امضاح بباک آوردن سک را انجاح روا کردن

حاجت و روان شدن حاجت الخاح مرد را زن دادن ایتاح اندک
 کردن ایداح کردن نهادن و فرمان بردار شدن و فربه و خوشحال شدن
 چیزی و توقف کردن نزد حبتن ایتاح روشن کردن و آشکارا ایتاح
 کران آواز کردن ایندن اصحاب خداوند چهار پایان و تندرست شدن
 اصحاب بسته شدن الخاح مبالغه کردن و ایستادن و دایم باریدن
 باران الخاح کنه شدن جامه من مصدر الالف تعالی ایتاح شب بردن ایتاح
 کسب کردن اذباح ذبیحی ساختن خود را الخاح اکنده شدن اصطلاح با
 شراب خوردن اصطلاح انداختن اطفاح کف از دیک فر گرفتن
 افتاح کشودن و آغاز کردن افتتاح روا شدن افتتاح عیب کردن
 افتراح چیزی از کسی بچشم در خواستن و بی محل سخن گفتن افتاح سرب
 داشتن از آب خوردن و افشاندن دار و بر چیزی اکتاح برف رفتن و
 تمام و اگر رفتن امتاح ستودن استقاح نصیحت پذیرفتن انتقاح بایست
 شدن آب و آنچه بدان ماند انتطاح سرزدن کا و قوج و مثل آن انتضاح
 روشن شدن احتیاح بیج از بن بر کردن ارتیاح شاد شدن التیاح تشنه
 شدن امتیاح بخش کردن و بخشش خواستن من مصدر الالف تعالی انتطاح
 بر پشت و احسپده نهادن پای انتطاح بر روی در افتادن السراح عروا
 شدن و رفتن و برانده شدن السراح کشاده شدن دل السراح فراخ
 شدن السباح سوخته شدن دل از مالشش کرما و متغیر شدن السباح فراخ
 شدن و کشاده دل شدن السباح شکافته شدن ماه و روشن شدن آن

استقباح اما هیدن شکم و بزرگ شدن از فریبی من مصدر الاستقبال استقباح
جراغ گرفتن استقباح بیک آمدن و نیک شدن و بصلاح و صلاحیت کار
و صلح جستن استقباح یاری خواستن استقباح زشت داشتن و زشت
دانستن استخراج عیب کردن و پنهان کردن استقباح ممکن و شیرین آید
استقباح بانک کردن خواستن استقباح حاجت روان کردن خواستن
استقباح از کسی بخیثت خواستن و کسی را ناصح شمردن استقباح ستر شدن
استقباح سخت شدن استقباح تشنه شدن استقباح اسوده و بوی بردن
من مصدر الافعال المباح سیاه و سفید شدن کوسفند انداختن فراخ شدن
شکم از پر خوردن طعام من مصدر الافعال المباح بر قفا خفتن و دراز شدن
و پهن شدن المباح پهن و دراز شدن و سوراخ شدن و ویران شدن
من غیر المصادر المباح میگوید و راست و نرم افنج فراخ پشایی المباح المکرم
از دو سوی سر او ریزیده باشد المباح رفتن گاه و آب و سیل که در آن
سکرنیزا بسیار باشد المباح جمع او انوح و از و ج و ا پس الی تنده از
چیزی المباح سخت فقر کشنده و آنکسی که از چیزی خواهند تنج سرفهیدن و گونا
نغلین وقت رفتن المباح و این المکرم گوشت اندک دارد بر سرین و در آن
افطح پهن سر المباح لنگ زشت اقرح اسی که اندک سفیدی بر روی او باشد
المباح المکرم در او از خود بچ کاند افطح لب زیرین شکافته افطح زرد دندان
نیز کو حینه افطح سخن کوی ترو تیز زبان تراصلح میگوید ترا و صخ درست ترو
تراصلح روشن ترو صبح کرد ترا المباح معنا افراح مشا و بها المباح المباح اصباح باطل

و او جمع سبحت اصباح بامداد اصبح صبح اقتراح قدحها ادراج جانها
 و شباه شخصها و کالبدنا طریح دراز اشباح بالضم و الکسر حایل که زمان در
 آن اندازند اسلیح کنگ و نام کیا هست افضح رسوا تر و شر
 سید و شیر درنده املح سیاه و سفید و شیرین و نمکین تر اجاج و احاج
 و احاج پرده و پوشیدن چیزی باب الالف مع الحاء من مصدر
 الافعال البطاح بسیار خربزه شدن اسباح بزمین شوره در رفتن صراح
 بفریاد رسیدن افراح زایل شدن ترس اسباح فراموش کردن
 قران اسباح چرکین کردن ایندن ایضاح اندک آب بر کشیدن اجماع
 نشستن بزرگانه اتحاح آردنک و نازک بر شستن افحاح مغز در شستن
 و فریه شدن من مصدر الافعال المصطلح فریاد کردن اطباح چیزی بختن
 امتضاح بیرون کشیدن امتلاخ شمشیر از نیام کشیدن و بیرون کشیدن
 چیزی امتباح نسخه گرفتن امتفاح باد گرفتن و آما میده شدن و بدین
 باد امتباح چرکین شدن امتلاخ بهم آمیختن و در آشفته شدن امتحاح
 افغان شوریده دبی عقل شدن ست و بهم پیچیده شدن و بهم آمیخته شدن
 امتحاح مغز از استخوان بیرون کردن من مصدر الافعال المتلاخ
 بیرون آمدن از چیزی و کد شستن ماه انداخ شکسته شدن و کوفته
 شدن بطباح بچینه شدن الفتح تباه شدن و از هم رفتن القضم
 گرفته شدن غوره خردن من مصدر الافعال المتلاخ فریاد خورستن
 منزع نشاندن جهت بجهت کردن استباح نسخه گرفتن و نابت

کردن خواستن من غیر المصادراخ برادر افصح تباه شدن نزار برخ مردی
که پیشش در رفته باشد و سینه اش بیرون آمده باشد اطلح پخته تر گنج
فراوان کند ترا ضاح اسم موضعیت اذ اخ کوزن امضوخ و اما ضح
بر کما کیه است که آنرا انعام گویند باب الالف مع الدال من مصدر التلانی
المجد و ابدا خشم گرفتن در میدان ابو و ایستادن او به اندرون باز
کردن ایندین شتر ماده را ایدیدادن اسد خوف یافتن از دیدن شیر و
مانند شیر شدن اید سخت شدن و قوی شدن افند نزدیک شدن و
شتاب کردن اید خشم گرفتن او و برنج آوردن و گران کردن و گران
شدن و بر آوردن و در آوردن و برنج شدن و به نزدیک غوب رسیدن
افتاب من مصدر الافعال العا و رک کردن ابراد پمختگی کاری کردن و شتاب
رسول فرستادن و آب خنک دادن التلاد خداوند مال شدن احباد اندک
چیز شدن و افزایش نکردن کیه اجهار بخانیدن احصا بدور رسیدن
کشت و سخت یافتن رس و استوار کردن احفاد شتابیدن حفا و
بکینه آوردن احما و تون و ستوده یافتن و سزاوار حمد شدن اخلا و
میل کردن و جادوان کردن ایندین و پیر شدن اخاد و نشان دادن آتش اخاد
خود را بزرگ داشتن ساختن و آکبتن نمودن شتر را شاد راه نمودن بجای
رصد بستن و چشم داشتن و نگهبان داشتن اخاد لرز ایندین و تر شدن
خار و ابرو اگاه که داشتن و عیش خوش کردن و خداوند عیش خوش
گشتن خوا ایندین بخشنیدن و یاری دادن ارا و محتاج شدن

و نیز از پستان چکانیدن ارباب کف بر آوردن از باد برهنه کار شدن
 و اندک مال شدن و در ویش کشتن قال رسول صلی الله علیه و سلم
 مومن مزه سعاد و سرفرو د آوردن و پیوسته نکرستن ارباب و بجا ک انداختن
 از جا و لرز ایندن و ترس ایندن اسعاد یاری دادن و نیکبخت کردن اسعاد
 برای غیر کردن کما شستن اسعاد پشت واکه داشتن و نشت کردن حدیثی
 اسعاد بخواب کردن اشهاد کواه کرد ایندن و حاضر کردن و منی و مزه از مرد
 جدا شدن و مزه پیردن آوردن اسعاد شتاب کردن و دزدک کردن
 و این از لغات الاضداد است اضی و کبرای آفتاب در آمدن اضداد
 تیر از آماج گذار ایندن اسعاد دور رفتن و بالا رفتن بهر جایی که ارادت
 باشد اسعاد و حبس کردن و سخت بند بر نهادن اطراف کشتی را ندن فرمودن
 اعباد به بندگی گرفتن اعتقاد ساختن اعتقاد و سطر کردن ایندن اعماد ستون
 فراهم کردن اعتقاد شمشیر در نیام نهادن افراد تنها کردن افاد تباه کردن
 اسعاد و خوف شدن از غایت پیری و متغیر شدن عقل و دروغ گفتن افراد
 اسعاد گرفتن افساد رسیدن تیغ و تیر و غیر آن بجزی و بجای بکشتن از
 اعتقاد نشانندن و لک کردن و پیدا شدن پستان الباد زین زانند
 زین کردن درهم نشانندن و برهم نشستن و مقیم شدن و دم بران
 زدن شتر اعتقاد شبانه روزی رفتن الحاد از حق برگشتن و در طرد
 نهادن و در حرم قتال کردن و ستم کردن اسعاد یاری دادن و عجز
 رفتن اسعاد شعر خواندن و تعریف کردن کم شده و نشان دادن از آن

انقاد نیت کردن و بی مال گشتن اسواد فرزند سیاه زانیدن اردو
 اسود اندک سیر کردن و آهسته آهسته رفتن ایجاد در وجود آوردن
 و تو انگر کرد اسیدن ایضا و طبق بر روی خیزی افکنیدن و در بستن
 برداشتن کما قال الله تعالی انما علیهم موصدة ایراد فرود آوردن
 و بآب در آوردن ایضا و وعده دادن و ترسیدن و ترسانیدن
 ایضا و سک را بر بخار حریص گردانیدن ایضا و فرستادن و شرف
 شدن بر چیزی و شتابیدن ایضا و افزودن آتش و استوار کردن
 ایراد پراکنده کردن و بخشش کردن ایضا و نو کردن و کوشش کردن
 و جداوندن بخت گردانیدن و هموار شدن زمین و راه راست شدن
 و بر راه راست رفتن و بریدن آمدن بار خمار از دایره زیارتان
 بچکانیدن کوسفند پیش از زانیدن و غضبناک شدن و نیز شمره شدن
 مرد و بسیار موج شدن دریا اعداد غضب کردن و صاحب عدد شدن
 و عدد جمع عده است اعداد ایاد زن از زمین و تیز کردن و تیز
 نگاه کردن اسداد صواب گرفتن اسداد بگردانیدن و زرد آب گرفتن
 جراحت اسداد خشم گرفتن و دشمن گردانیدن اسداد مداد کردن و مداد
 در دوات کردن مصدرا لافعال اتیراد خود را بآب سرد شستن و آب سرد
 خوردن اجتراد همد کردن و رای صواب بستن ارتقا و بر زمین اردو
 فرود آوردن و بکل و فرود بردن طعام ناخامیده استناد بخت بخری باز
 و آردن و پناه گیری بودن ارتقا کسب کردن از دانا اندک شمردن و حساب

بی شدن ارتداد بر سر هم چیدن چیزها اصطلاحاً مقهور کردن اعتقاد با گرفتن
 وقت گرفتن اعتقاد در دل گرفتن و قرار دادن در دل اعتقاد بجزئی استوار
 نشدن و در دست آراسته شدن کار و قصد کردن اعتقاد و در نایکی
 شب پنهان رفتن اعتقاد رک کشودن اعتقاد و نایافتن و کم شده بستن
 اعتقاد میبایخی نگهداشتن و میانه گرفتن و براه راست رفتن اعتقاد
 شتر را جهت مرکب نگاه داشتن و مرکب ساختن التباد بر سر هم
 نشستن اتحاد میل کردن و جمیده شدن و پناه بردن استوار پس در
 شدن و بلند شدن اعتقاد نقد ستاندن اتحاد یکی شدن و یکا یکی شدن
 اعتقاد و وعده پذیرفتن و وعده کردن اعتقاد افزوده شدن آتش
 ارتداد جستن و طلب جای نرم و جایی شیب کردن برای بول کردن
 اذا بال احدکم فلیترد لبلولاً زدیافزون کردن اندین اصطلاحاً و شکار کردن
 استیاد فایده گرفتن اعتیاد باز آمدن و عادت کردن اعتیاد کشیدن
 اعتداد تیز شدن و چاره بردن از انداد بازگشتن از مسلمانی و غیره
 استداد استوار شدن اعتداد دو چیز از جانب یک چیز در آمدن
 استداد و سخت شدن و سخت گرفتن و دویدن اعتداد با شمار آوردن
 و شمرده شدن و وعده داشتن زن اعتداد و تدبیر کردن و تمیز کردن
 اعتداد بیک طرف دهن فرو کردن و از و حرارت استیاد کردن
 کشیده شدن و بلند بالا شدن و افزون شدن استیاد
 کتب کردن استیاد از زبیدن از غایت نازکی و فریبی و بر بستن

افتاد بریان شدن امتیاد استیجاری کردن من مصدر الانفعال انضمام دار و بر
 جراحت کردن اجزاء روان گذار شدن از چیزی در رفتن و پیکانه و تنها شدن
 انفراد تنها شدن و یکانه شدن انحصار بدو آمدن انضمام بسته شدن انفراد
 تنها شدن انضمام بسته شدن انقیاد فرمان برداری کردن و کشیده شدن
 و رام شدن انضمام بسته شدن انقاد و شکافه شدن انضمام بسته شدن
 انبیاد بدو آمدن من مصدر الانفعال تسلط و سطر شدن و قوی شدن کما
 استبعاد دور شدن و دوری جستن استحصاء بدو آمدن گشت و استوار
 شدن و جمع شدن استفراد تنهایی خواستن و تنها شدن استرداد یاری
 استغفار دیگری کردن خواستن استعاضه نیکبختی جستن و نیکبخت شمردن و
 یاری خواستن استهاد و گواهی خواستن و حاضر آمدن گواه استطراد راندن
 خواستن و حاضر آمدن برای فریفتن و از پیش دشمن خود را بهر دست
 دادن و مغالطه دادن او را استعجاب به بندگی گرفتن استعفاء تپاه شدن
 خواستن استجد بزرگی و افزونی خواستن استخار دانیدن استبراد
 فرود آوردن و باب آوردن استیفاء اشیای ساخته شدن و جایگاه ساختن
 برای کوفت استیفاء آمدن کسی خواستن و طلب فایده نمودن استیفاء
 انشأ افزودن استیفاء فرزند خواستن استیفاء و تنها خود بکاری استیفاء
 و یکانه شدن بکاری و خودی خود بکفایت خود استیفاء استجد کردن
 چیزی بدو موی زمانه بهر استیفاء استجد نمودن گرفتن استرداد و استیفاء
 و ساخته شدن برای کاری و طلب کردن استیفاء و خواستن

یاری خواستن و قوی شدن استیفاء و تنها خود بکاری

استیفاء

مصدر الافعال اريد و خاکستر کون شدن ارتداد و ارماد شتافتن من مصدر
 الافعال اوريد و بهم اينچنين شير غليظ و رقيق و سنگ بردن اسميد و اما هميدن
 از چشم بر من مصدر الافعال اغلکاد فراهم آمدن من مصدر الافعال اخلج و اد
 بپشت و احسپدن اسمع و اد اما هميدن و پرشدن بغصب اصلحه و اد
 بر بای استادن اسمع و اد دراز شدن اصم و اد و اجر و اد رفتن زمین
 شتاب اگر هدا لرزیدن چو زره و بانک کردن او نرود و اد و اد
 چینه و دهن غیر المص و اد و اد رديافته چشم و خاکستر نک افتد انکه
 بتک بای براه رود و پاشنه بر زمین نهد کلبه سطر میان کد
 کشندگان و او جمع کد و دشت بلند دشمن سخت املد و املود
 تازه و نوجوان املید صحراي هموار نقد نقد تر و خاریشت انکه و
 انکه شوم و نامبارک امر و مرد تازه و جوان بی ریش اما و جمع او
 احاد یکی یکی آمد آمد و اسد شیر درنده و نام برجی است از بروج سما
 اسد و اسود و اسد و اسد و اساد بالجمع او اسود سیاه احد
 احاد جمع او او حد یکانه او و مرد بی دندان او و قبیله ایست او و
 موضعیت احاد بکسر طاق دیوار افراد تنهایی و طاقان احاد و افراد
 دشمارا اولاد فرزندان احاد و خوشان دیاران و فرزندان دکان
 اصفا و منبذ احاد و کینها احاد و اما جد بزرگان او تا دمیها انداد
 هتایان او را دهمیست گفتنها ابر و سر و تراشید سخت تر و
 انتهای خیزی و نهاده سالکی شباب اصم و سخت تر و خیل کد و اد

احد بصفتين نام کوهیت احد شتراده قوی احد لعلی است برای
 راندن شتر کوهینا فرزند غبار نقش شمشیر اند شک سرمه الد مرخت
 خصوصت ایاد میمنه و میسره لشکر و نگه دارنده چیزی است که سخت تر
 و یاری دهنده ابد زمانه و زمانی که آنرا نهایت نباشد اباد جمع ابد
 بشدید دال مرد بزرگ جسته اند ماده خز سطر و خرکه و کنرک زاده اباد
 پراکنده ابا بعد دوران و پیکانگان ابد مرد بزرگ جسته اقلید کلبه
 جمع انشاد کوان و منبر ناجید مرد دراز کردن اصید شخص کز کردن و منبر
 اصید پاک مزاج ادا و عجب حادثه زمانه واد یعنی قوت هم آمده
 ادا و حادثهای زمانه واد جمع ادا است ادا نام شخصی است
 ادا نام شخصی است ادا نام قبیله است ازین اصید استانه پرا
 ترا مد غایت مد و زمان اید که در قرآن آمده یعنی قوت واد
 هم یعنی قوت آمده اید قوی او غاد ناگان انضاد بر سر هم چیده
 او ابد و حشیان و قافیهایی مشهوره احد زمین سخت اصلا و احدا
 جمع اجد مرد دلا و راد با الفتح نیز همین معنی آمده احد و شکافه
 زمین و کنده زمین اخادید جمع اقد که در قرآن آمده که و اقصی
 مسیک یعنی راه راست برود رفتن و بامیان برو باب الله
 من الله من الله الباب الاول من التالی الاول و اوله و اوله و اوله
 شروع کردن و رفتن من الله من الله روان شدن و روان
 کردن و فرستادن و سلاح و تیغ بر چیزی مگر را شدن و اوله و اوله

احوال و نیک را ندن اشتیاق ضعیف باران شدن آسمان اخاذ آب
 کرم دادن و شراب بسیار دادن ارزا اندک باریدن اشتیاق
 تنها کردن و انجک کردن ایندن اغذا و شتاب رفتن اغذا و یکی را
 که مختلفند من مصدر الافعال اجتناب از کشیدن افتاد و بعضی از کسی ستانند
 دو ابریدن اشتیاق و نیکو شدن اشتیاق و دستار بر سر بستن اشتیاق
 بر خیز ایندن شتر ز شتر ماده را تا با و جماع کند اجتناد و احتیاد و بریدن
 التذاز مزه یافتن امتداد و بریدن امتداد و امتیاد و فرا گرفتن من مصدر
 الافعال امتداد بریده شدن من مصدر الاستفعال استیاد غالب
 شدن و دست یافتن بر چیزی استیاد و رمانیدن استیاد و مزه
 یافتن و خوش شمردن من مصدر الافعال اهل و نیک رفتن شتر من غیر
 المصار و اجتناب و سبک و اندک موی اجتناب بریده الی مزه دار تر از
 چون و برای آنکه اخذ با سیری گرفته شدن اخذ در چشم اخذ
 در چشم دارنده اخاذ پاره از آب که در حائی فرا گرفته شده
 باشد و زمینی که جهت خاصه خود فرا گرفته شده باشد و ابکی که در
 بیابان باشد اخذ جمع و ی الکذ و الی معنی الذي اقدیر فی پر باب
 اختلاف مع الی من الثلاثی المجرور و است کردن و یاد کردن و بر
 انکسختن آخر مزد و دادن و مزد و بودن و استیاد و استیاد
 است بریدن استیاد و با فراط نمودن جماع کردن و فرمودن
 بسیار شدن و بسیار کردن و سخت شدن قال اللہ تعالی امرنا مترا

ای امرنا بالطاعة کذا فی الصحاح و فی لغات القرآن ابریش زدن
کز دم و مار و نیش زدن سک در نان و طعام اسیر کردن و آفریدن
کما قال الله تعالی و شد دنا سر هم ای خلقهم و استوار کردن و بدو است
بالان شتر را از توانا شدن و یاری کردن ادر دبه خایه شدن
بالضم الف بسته شدن موی و بسته شدن بول اضر بازداشتن و
اطر برود آمدن و دو تو و خم کردن دبی بر تیر و کمان بر چیدن ابر
جماع کردن از دویدن و فربه شدن و چستی نمودن در خدمت ^{مصدر}
الافعال ابتار دم بریده اچار در دریا نشستن و شور شدن بر خاستن
بوج ابتار شاد و بشارت دادن اچار دیدن و دیده و رک کردن ایندن و روشن
و هویداشدن اچار در تنگ کردن اچار بامداد کردن و شب بکیر رفتن
اچار بسیار خراگشتن بر درخت اقرار پاره دم بر اسپ و جار و
کردن اچار میوه دار شدن و میوه آوردن درخت اچار بستم بکار
داشتن اچار در سوراخ کردن جبنده را و کار بر کسی تنگ فر گرفتن اچار
کردن و جمع شدن و زود رفتن اچار اما همیدن احصار شرف
و در حصار شدن و واداشتن چیزی و از حج و اماندن حصه
حاضر کردن و دیدن اسپ اچار محکم کردن اچار جبر کردن
و در پیش رفتن شیر و در جایی اقامت کردن اچار کاستن
دزیان یافتن و در خطر و بیم انداختن و در کردن مال
پوشانیدن و بخشیدن و مالک شدن اچار عهده شکن اچار پشت

برکردن و از پس در آمدن و پشت اسپ ریش کردن اذکار
 بیاد آوردن و سپردادن از مار رد شدن کردن چراغ و بشکوفه آوردن
 درخت و با شکوفه شدن گیاه اسحار در سحر رفتن اسفار روشن شدن
 و نیاز بر روشنی صبح کردن اسکار مست کردن ایندن اسهار سیدار کردن
 اصبار صبر فرمودن و روان کردن ایندن و بازداشتن افعار ترک کردن
 و بزرگ کردن اشبار بخش کردن چیزی از شتر اسکار پستان پر شیر
 اشعار خون آلود کردن کوهان شتر که بر مبه فرستادن جهت قربان
 و آگاه کردن و مشهور ساختن و پیم در دل انداختن و جابه اندرونی
 پوشیدن و ماموی کشتن عضو قال البنی صلی الله علیه و آله وسلم
 زکاة الجبین زکاة امه اذا اخر یعنی وقتی که موی پیدا کرده باشد
 اشبار بر ماها که شستن و شتر دادن اصفار محتاج شدن اصفار
 بصر ابرون آمدن اصدار باز کردن ایندن و بدون اصفار در دل دادن
 و در دل گرفتن و ضمیر در کلمه آوردن اصفار تکمیل کردن اطفار طفر
 دادن و دامن بریدن اطفار آشکار کردن و وقت نماز پیشین
 شدن و واقف گردانیدن و غالب گردانیدن اغفار دیده ور
 گردیدن و دیده ور شدن اغفار غدر آوردن و خسته کردن و
 بسیار کناه و بسیار عیب شدن و بدین معنی اخیر است که رسول صلی
 الله علیه و سلم فرموده لن یملک القوم حتی یغذروا امن انفسهم
 در پیش شدن اعشاره شدن و قبیله دار شدن اعشاره بالغ

اطفار

دختر و نزدیک شدن ابر باریدن و کرد بر خاستن اعمار نخشیدن
چیزی بکسی برین وجه که تا عمر باشد این غیر حق موهوب له باشد یا چند
عمر موهوب له باشد حق او باشد و معنی ابادان کردن نیز آید افتار
نیمه کردن آب و آب و شیر بهم کردن افکار در وقت صبح شدن ^{فطار}
روژه کشادن اقرار در جای خالی رفتن و خالی شدن جای و بخور
شدن طعام کما قال النبی صلی الله علیه وسلم ما اقرت بیت فیہ خل
اقرار اسب بعاریت دادن و سنگستن و محتاج کردن اقرار کردن
کبسی و فرمان دادن بدفن کردن کسی اقرار درویش شدن تنگ
کرد ایندن اقرار باز ایستادن و کوتاه کردن و بچه کوتاه ز ایندن
اقرار ثابت کردن اقرار بابتاب کشتن و شیرین کشتن خرما
اقرار مقهور کردن و بجال مقهوری رسیدن اکثر بسیار گفتن بسیار
کردن و بسیار مال کرد ایندن و بسیار مال شدن و شکوفه کردن
درخت خنک کفار کا فر خواندن اقرار چیزی را بدین در شکم شتر
باشد خریدن و لاغر شدن و کوفتند در وقت استی مطا باران
باریدن اقرار بیرون آوردن زمین کپاره را و بیرون آوردن
درخت برگ را یا شاخ را اقرار درویش شدن و بر سره شدن
اقرار منج شدن اقرار ترش شدن و سخت تلخ شدن اقرار
کاوین کردن اقرار ترسیدن و ترساییدن و گاهی کردن و گاهی
ورساییدن زنده کردن اقرار را میزند اقرار خون از پیش آوردن

اندازند اختن انبار میوه آوردن درخت انبار وقت وزمان دادن
 انبار باز ایستادن انبار باورند داشتن و نشا ختن و ناخوش داشتن
 انبار پاک کردن انبار روان کردن آب و فراخ کردن گذرگاه آب و غیر
 آن انبار پیوده کوی ساختن انبار مخش گفتن ایدار باطل کردن خون
 و مباح کردن خون ایدار بسیار گفتن انبار نماز و تر کردن و طاق کردن
 و زه بر کمان کردن انبار نرم کردن جامه و فنی او اثر باشد انبار معنی بر کوبیدن
 و افزون کردن و پیش داشتن و ماضی او اثر باشد انبار کرم کردن ایندن و
 بخشم آوردن و تمام ستانیدن خراج و زمین دادن بادشاه کسی را بجز
 انبار کرانبار کردن انبار معالجه کردن و دار و دوا داشتن و نیزه بر نشین
 زدن انبار تو انکر شدن انبار کور کردن ایندن و برهنه شدن عضوی
 از سوار جنانکه برو زخمی توان کرد و دیدن سوراخ در حصار که در آن توان
 رفت و ویران کردن انبار بسیار کردن از درار کتبه ساختن و کتبه بر جای
 نهادن انبار نیم خورده گذاشتن انبار حریص کردن آثار تیر کشیدن
 انبار غالب شدن و سوکنه راست کردن و قبول کردن خدای تعالی
 حج کسی را و در بیابان نشستن انبار انداختن انبار بچه شتر را از زبان
 بچانختن ریشه در نیزه زده گذاشتن انبار انداختن انبار شیر بران
 و بول فرو گذاشتن و پیوسته کردن ایندن بخشش انبار پنهان کردن
 آشکارا کردن بخیزی انبار اسنگار کردن و کتبی نسبت کردن بخبر
 بر معصیت ایستادن انبار کرند و نمایان کردن و استن شدن زن و دین

بر سر زن بردن و سخت نزدیک شدن و بزدان گرفتن لجام را اسپ
و شتاب نمودن اطراف را ز کردن و روان شدن و سخت غضب کردن
در غیر محل اعرار با سر کین جایی افزار کر ز ایندن و آگاه کشتن اسرار
بگذر ایندن و سخت تلخ شدن و سخت بتافتن رسیمان و تدبیر و معا کج کردن
برای انداختن کسی و محکم کردن عهد و سخن تلخ گفتن ^{تند} مصدر الافعال
بهوی چیزی شتافتن اشیاء یعنی کردن شتر استوار نو با ده چیزی فرا
گرفتن و باول چیزی رسیدن و با مداد کردن و با مداد از جایی رفتن
و اول خطبه شتافتن اشیاء زن بیکناه بخود آکوده کردن و دعوی بر
کردن اثبات دعوی بازار کانی کردن اشیاء شتافته و غین معجزه راندن و بر
شدن کودک و دندان کودک بر آمدن اشیاء و اشیاء کشته را و ا
کشتن و کینه کشیدن اجتناب نیکو شدن حال بیمار اشیاء کشته خویشان
و اکشتن اجتناب نیکو شدن حال اجتناب بزرگ شدن حال و پاک کردن
جابه را احتیاج حرجه ساختن احتضار حاضر آمدن و خوشحال شدن احتضار
جابه کندن احتضار خوار نمودن احتضار حیطه کردن و حیطه در کتا بهای
اسلیمت احتکار نیکو داشتن غله و خوردنی برای روزگاری احتکار
نزد نمودن احتضار کوتاه کردن سخن و به نزدیک ترین راه رفتن
احتضار گیاه در وقت سبزی درویدن و بجای آن مرکب دادن احتضار
مقتضی بر آنگشتن و بر آمدن آرد سرشته احتضار خوار نمودن ادکار بیاض
ادکار کردن و بهر گرفتن احتضار بآردیدن احتضار خوار نمودن

از دجار باز ایستادن و بازداشتن اشتهار روان شدن آب و جاروا
اجتهاد شتر گشتن از بار برداشتن از دمار بر چیزی را نگهبانی کردن است
در پرده شدن اشتغال بسیار شدن عود و مشکل شدن حساب بر کسی و دور
شدن در سپایان و در پیده شدن و فراخ شدن استخار بهرگاه رفتن بجایی
و بانک کردن خروس در سحر ادخار یحیی کردن یعنی ذخیره کردن استظار نشستن
استعار برافروخته شدن آتش و بر آیکه شده شدن و پیدا شدن اشتهار
شهرت دادن و شهرت یافتن استخار دست بشیب زرخ نهادن از غم
و نزاع کردن و باک خلاف کردن اصطبار شکیبائی کردن اصطبار لاغر
شدن اسب و در دل گرفتن بر علف خوردن حیوان و بجزی از نمودن
و در و مرجان و غیره اطفا فیروزی یافتن اعتبار سپید گرفتن و عبرت گرفتن
و نیکو شمردن و بحیرت نگه کردن و باندیشه از پس چیزی فرار رفتن و
جزی نیک انگاشتن اعتبار دستار بر سر بستن بی تحت الحکم و مجرب
سر افکندن زن اعتذار عذر خواستن و بکارت بردن و ناپدید شدن و خلافت
اعتبار بستن بر کاری داشتن و بد شواری ستانیدن و سوار شدن بر تر
سبیل از راه کردن و از قرص دار چیزی در وقت سنگدستی ستانیدن و
تاوان کار را در وقت سنگدستی گرفتن اعتصار فشرده ساختن و چپا به
جزی بردن و بازداشتن و اندک اندک اسب خوردن و چون چیزی در
هماندا آن فرود و اعتقاد پس شدن اسب و کشتن و بسیار شدن
این دو بهم آمیخته شدن تا کم زیارت کردن و قصد کردن و دستا

بر سر بستن اعتقار آزمیدن افتخار نازیدن افتقار در دیش شدن
و محتاج شدن اقتدار تو انما شدن و در دیک چیزی ساختن اختیار
برور بر کاری داشتن اقتصار بر چیزی و استادن و کوتاه کردن
انتخاب حریص نمودن و خود را کشیدن افتقار از بی کسی در آمدن
افتخار برگزیدن امتکار ریش و از نک کردن انتشار افشانه شدن
و از بی بیرون افشاندن آنچه در بی بی باشد انتشار بشارت دادن آنچه
انتشار پراکنده شدن و برخاستن ابر و اما نیدن پایا دست جبار
انتصار داد ستاندن و کینه کشیدن و باز داشتن مکروه انتشار
آبله بر آوردن انتہای منع کردن انتظار چشم داشتن انتظار برگزیدن
و مهمانی خاص کردن یعنی بعضی را خواندن بدعوت و بعضی را گذاشتن
و کینه را در دل داشتن انتصار سگستن ابقار علاج کردن و در
بکلوفرو بردن و ادشتق از وجراست اترار کناه کردن و آن
شتق از و زراست اسرار ایتسار شتر گشتن و اعضا، اورا بخش
کردن و اینها شتق از و سیر است ایتبار آزمودن و هلاک شدن
ایستاد بخنی کردن یعنی پس افکندن چیزی اختیار برگزیدن و بخوا
دل کاری کردن اصطلاح ترش شدن شراب اشتیاق گرفتن بکسین
و فریه شدن شتر و فرافتن انگین از مشتار و شتر با بضم و کم
جای مکمل است که در آن انگین کنند استوار هلاک شدن اموار کرد
بریدن استوار کشیدن و خوردنی از جایی آوردن بر جایی

یا برای فروختن و خوار و زبون کردن چهری را و خوار نمودن اجترار بکشیدن
و دشوار کردن شتر و چریدن آن اصطرا ر تنک شدن سم اسب اضطرا ر بچا
شدن و پیچاده کردن ایندن اغترار تعرض کردن اغترار فریفته شدن و ناکه
گرفتن اغترار و احکاریدن و دندان برهنه کردن اغترار خود را آب سرد
شستن و آرام گرفتن آب منی نزد رحم ماده اغترار خرف شدن
و سبقل کردن از عایت پیری انتبار و انتقار کسی را پیدا کردن تا نهایی
خمار را بغیر و هدایت تجار مزد ستاندن استیزار شلوار پوشیدن و از آزار
و لنگوته بستن بر خود امتیاز با یکدیگر مشورت کردن و کار سازی کردن
و فرمان بردن من مصدر الانفعال انتبار بریده شدن انجبار بسته شدن
انجبار در سوراخ رفتن انجبار بنشیب فرو رفتن انجبار و استند و
شدن و پیدا شدن از جبار و از ده شدن و باز داشته شدن انجبار
فشرده شدن انجبار خاک آلوده شدن انجبار رئیس شدن و رش افتادن
بر پشت ستور انجبار آب فرو شدن انجبار روان شدن آب و مثل آن
و بدر آمدن انجبار بریده شدن و برکنده شدن انجبار شمرده شدن و
باز داشته شدن انجبار سبطر شدن یکا کشیم و در کرده شدن
انتجبار روانه شدن خون و مثل آن انصهار که اخته شدن انقطاع
شدن انکلا فرو ریخته شدن و بیک دویدن انقطاع با نذازه شدن
انقطاع پوست باز شدن و سگسته شدن انقطاع ریزان شدن
آب و غیر آن انصهار میل کردن انقطاع فرو ریزیده شدن و بیک

انبهار بنده بر افتادن و بنده در پشیمانی واقع شدن و بستن نفس و ضامن
 ضیق نفس شدن انبهار فرو که آشته شدن موی و شتافتن نفتار
 و انفسار از هم و آشدن چیزی از چیزی انفسار بهم پیچده و حرکت خنده
 انفسار فرو که آشته شدن موی و بی در پی رفتن من مصدر الاستغفار
 نشاء شدن استبصار پیدا دل شدن استغفار دامن جامه از پیش در هم پیچیدن
 و از میان پای بدر بردن و از پس بر میان فرو بردن و دم در میان
 هر دو بای بردن جابروا و سک و غیر آن استخار بک استخار کردن استخار
 به بندگی گرفتن کسی را استخار پنی فرا بوی داشتن که از کجای می آید و
 طلب داشت بوی کردن و نگاه باد کردن که از کدام طرف می آید و
 از اینجا است قول رسول صلی الله علیه و سلم اذا اراد احدکم البول
 فليستخر الریح ای فليعلم این مجربها فلا يستقبلها لئلا يرد عليها استخار
 با سبب ماله مانده شدن اسخار به بندگی گرفتن کسی را استخار سخت شدن
 کل چون سنگ استخار انوس شدن آشدن استخار مانده شدن استخار بخور
 آوردن و خواستن و دو اندین اسپ استخار چاه و جوی کندن خواستن
 و بهنگام چاه و جوی کندن آمدن استخار خوار داشتن استخار خوار خواستن
 و خبر گرفتن استخار از بس فرا رفتن و کار با خبر گرفتن استخار یاد گرفتن
 خواستن استخار در دل گرفتن و در خود گرفتن استخار از سر ابلاتا
 بعکس استخار در میان جرح بعکس تا پیدن و بلند تر داشتن استخار خود
 نمودن و خوار نمودن استخار یاری خواستن و یاد گرفتن و پیش نهاد

۲۶
شدن استغفار سنگ از چشم ریختن استغفار ابادان کردن و زنده گانی
خواستن کما قال الله تعالی انشاء کم و استمر کم فیها استغفار آمرزش
خواستن استغفار تقدیر کردن خواستن استغفار پرسیدن و تفهیم کردن
خواستن استغفار پلید شمردن استغفار کوتاه شمردن و مقصر شمردن
استغفار بسیار خواستن و بسیار انگاشتن و بسیار یافتن ثواب
گفته تعالی و لا تمنن تستكثر استغفار بسیار کردن کشتی کردن استغفار باران
خواستن استغفار قوی شدن مرغ و جوزه گرس استغفار یاری خواستن
استغفار افشانه شدن استغفار مهلت خواستن استغفار رسیدن
درمانیدن و بیرون رفتن خواستن استغفار ناشناختن و ناخوش
داشتن استغفار فراخ شدن نهر و طلب نهار کردن استغفار
حریص کردن ایندن استغفار وزارت خواستن استغفار درشت
یافتن استغفار تمام ستاندن و بسیار ستان استغفار برگزیدن و ریختن
استغفار در آشیان رفتن خواستن و آشیان گرفتن استغفار
آسان گرفتن استغفار بنزد ستان استغفار واپس رفتن استغفار
اسیر شدن و دل باسیری دادن استغفار مشورت کردن خواستن
استغفار کشیدن استغفار سخت شدن جنگ استغفار بیرون آوردن
شیر از پستان و بلران از ابرویستن نر بر ماده استغفار پنهان شدن
ماه استغفار آرام گرفتن و ثابت شدن استغفار استوار شدن
بکند استغفار در روان شدن و سخت دشمن کردن ایندن گفته لم فلان بعید

المستخرج ففتح ميم ددم يعني قوي الحضورت وبعني همه را فرارسيدن آئند
و بدین معنی مفسرست قول حق تعالی فی يوم نحس حسنتهم من تفسیر الموبد
و بمعنی مداومت نمودن در کار نیز آمده من مصدر الافعال احمرار
سخت سرخ شدن احضار سبز شدن اصفرار زرد شدن اجبار
کرد آلوده شدن احوارار سفید و سیاه شدن چشم و سیاه و سفید شدن
ابر از درار میل کردن و بگرد آیدن از چنبری اعوار یک چشم شدن
اقوار در هم کشیده شدن پوست و لاغر شدن من مصدر الافعال
ابهیار بیشتر شب گذشتن و دراز شدن شب اجبیرار سرخ شدن
اخضیرار سبز شدن اصغیرار زرد شدن اصهبیرار درخشیدن از ویرار
برگشتن اسمیرار گندم کون شدن اشمیرار هم آمدن و بر رسیدن
اخضیضار نبر شدن من مصدر الافعال انفجار رخنه شدن استخفاف
بشتاب رفتن و فراخ شدن و فراخی نمودن در سخن اضغفارار کینه
شدن اجنبار بر آماهیدن از غضب و سخت غضب کردن اعشار
بشتاب روی کردن سیل اسخطار دراز و پهن شدن و غضبناک
شدن من مصدر الافعال استمهار سخت شدن و خشک شدن
و مقتدل شدن ابرغار پراکنده شدن اسبطار افزایشه
شدن و پهن و اشدن و کشیده شدن و پهلوی بر زمین نهادن و
دراز شدن استقلار پراکنده شدن اسبکار راست شدن
و تمام بالا شدن حوالان و پهلوی خفتن و کشیده شدن استقلار و

باسین مهله و صا و مهله سخت کرم شدن روز از پیر استرده شدن موی و
 گردیدن جارد و اسک و غیر آن و روینده شدن گیاه و بر بای خاستن
 موی از مهر در خشیدن و سخت غضب کردن اسبهار سفید شدن موی
 و سفید شدن سراب در پیا بان اسرار است پناهی شدن و پیش
 شدن اقدار و اقدار اثر انگشتن و دشنام دادن اسبهار بلند شدن
 افسار و اینها بر پوست اعضا بر آمدن از سرما یا از لرزه یا از ترس موی
 در اندام بر بای خاستن و در هم رفتن پوست اعضا از سرما یا از
 ترس افسار آوردن پوست بود اسبهار در هم رفتن اعضا از ترس
 و آلوده شدن افسار پر اکنده شدن و سخت شدن و فراموشی
 اند فرار و ابریده شدن شیر و ماست و خون چنانکه آب در میان
 افتاده باشد افسار ترش شدن و بر هم شستن ابر و برف و
 تیره رنگ شدن من غیر المصا در اختراسته امر بسیار بفتح الف
 و کسر میم کار و فرمان امور و اوامر جمع اوامر بالمله کار و امر بای
 امر اکبر هفزه عجب و سخت و بزرگ امر با شاه و کار فرمایان
 وقت و نشانه امر بفتح تین از سنک نشانه ای که در پیا بان باشد
 و او جمع امره است امر بالفتح و الضم میم است رای و بره
 خورد میش و چیزی فرموده و امور فرماینده امر بفتح تین در
 راه های که در سر کین می باشد امر بفتح تین خورد میش
 بعضی که بجا است گرفته باشد امر بکینه و بمعنی هر دو

نیز آمده اسرار پاهای تحت بقور کاو من الدستور ابار کشت
خمار اجر مزدکار و مهر زن اجر بتنوین را مملک سک بچکان و آن جم
جرو است و در اصل اجر بوده است اجر مزدور ابار بکسر بام
اجا جیر جمع وی اجا جیر و وجود خشت پخته اذ خرکیاه خشک باک انار نام
قبیلہ است از بنی سبا ایر قضیب مرد و باد شمال ایر و ایر و ایر
اول ایر بخت ایر بالفتح باد شمال و باد کرم اسفار بکلهای چشم اشعار
نظمها، شاعر و شاعر تر و واقف تر و قبیلہ است از قبایل بنی سبا
سوی کرد اگر دسم جارد و او شاعر جمع او از راز نگما اخیر یکان و
نیکتر آن و او معنی اول جمع چیز است و بمعنی دوم جمع اخیر برابر یکان
و نیکو کاران اسرار پنهانها و خطهای که بر کف دست باشد اثر
بدان اثر دس مسکه و روغن اثر رخنه شانه آنار جمع او اثر کرده
ناری و خاک اثر عباری که بر شمشیر نشسته باشد اثر نشان جراحت
که بعد از خشک شدن مانده و کوهر شمشیر اجا بداد ما و نشانها و
و در نایان ادوار کرد شمشیر احرار از ادان اسرار بدختان
و در ختان ادوار کنما و سلاحها اشبار و جبهه اسفار سفرها و کتا بهها
العیان پنهانها و دیدمانظار و دیدمان لوار و شمشیرها و اشعار و اشعار
ناخنها و اطافیر معنی میمون بزرگ و سسککان خوردانده انصار مارا
ویا و این اشعار جوینا و ناهای کمان و طاقها و اشعار کتانه
عالم طریقیها و حالها و نوعها و اجتهادها بزرگان

خوردان اسامی خطمانی که بر مینایی می باشد اساور دست و بر پنجه اساور
 دوال و چرم پاره اشتر و اشتر و اشتر و خنما و دند آنها بران اطار جویی که
 کرد پرویزن گرفته باشند و هر چیزی که کرد و گرفته باشد چیزی را طبر
 کناه استار پردما امار میو اسما را بدم او اساطیر افناها و سخنها با^{طل}
 و نوشته باطل و اوج اسطوره است یا اسطوره اسار نیم خورد
 اسوار سوار ما و باز و اسار بر پار ما گوشت قاق و چیزهای که گنگ
 بران نهند و در آفتاب خشک کنند اسما افناها اسما نر خنما^{خطار}
 بلیتها و ترسها اصر نخیتها و چرم و اوج صره است ابور و ابور^{چا}
 استار چهار داله سنجیدن که مقدار چهار مثقال و نیم باشد اساتیر جمع
 آواز گرمی آتش گرمی تشکی گرمی آفتاب ابکار اول روز و ابکار
 بافتح و خزان بکر و قطع کنندگان یعنی بکنار برندگان کما جانی الحیث
 ضربات علی ابکار اذ اعلی قد و اذ اعرض که اعصار کرد باد مطار
 بارانها اتر دم بریده و بی فرزند شده ابکار او بخت ناف ابکار کنده^{دین}
 ابکار دریاها اسطر انکه موی لب بالایی او پیش آمده باشد بر کبر
 هنر و تخفیف راء نیشها و سوزنها ابغیر جمع بعیر است اباشتر و او^{ابکار}
 انکه قطع رحم خود کند اشتر و اسیر خورد اکثر جمع چاهها است اسیر شب
 چپ و اساتیر^{ابکار} باها و مراد با شهر معلومات که در قرآن
 آمده است سوال و فو الچه و محرم است^{ابکار} و تو انائی
 درین و شلوار از جمع او^{ابکار} انکه بکوشد چشم کرد و مرد

چشم از سر مرد تنگ موی و زمین اندک گیاه اسحر سنخ چشم
اسم کندم کون اذ فر تیز بوی و نام مقامیت مشک خیر ابرار و
ابا پذیر دار و مانی که در دیک طعام میکنند اصنا پر بر هم جید تا که از کت
و جماعت های متفرقه یکجا کنند اشتر آنکه یک چشم او باز کرده باشد
اشتر متکبر و از حد گذرنده در شادی کردن اطفال ناخن دراز
بزرگ چشم و کسیه که پر از چیزی باشد اسحر چپ و مردی که تنگی
دارد و غفر خاک رنگ افزر آنکه لک بر پشت دارد و افذر مرد
کوتاه کردن اشتر سخت سنخ و پوست دارا شقر سنخ و زرد
اگر تیره رنگ اصف زرد و سیاه ابر پلنگ رنگ اقر اسم موی
است احمر سنخ و کنایت از عجم کما قال النبی صلی الله علیه و سلم
بعثت الی الاحمر و الاسود ای العرب و العجم و موت احمر کنایت از
از موت سخت اخضر سبز و سیاه امر ریخته ابر بسیار گوشت
اقر سپید احر آنکه سیاه چشم او سخت سیاه باشد و سفید چشم او
سخت سفید باشد و کوبی که او را شتری کوبند و عقل او را یک چشم
اصور خنپیده و آرزو مند و کوز پشت اسر میان تنی و آنکه تا
را غلتی رسیده باشد ابر خانه و کمان در کد که پشت پیوسته
باشد و از رخنها و اسباب خانه و او جمع اهرة است ابط
آنکه بلب یا بین او گوشت پاره برآمده باشد ابر پاره مرغ که در بازو
باشد و سوراخها آنکه در آفتاب چیزی نه میزند و معنی آخیر

باشد از هر روشنی کننده و روشن و سفید و کا و زوشتی اغ
 سپید روی و سفید پیشانی ادر دبه خایه انور روشن ترا عیسر
 انکه بدست چپ کار کند اضر کند رساننده ترا انکه زشت تر و ناخوش
 احر کرم ترا بر نیکنه اضر و بیکرو پسین اضر پسین اضر کماه و عهد و بار
 کران و کرانی بوزن البصر به بین و این فعل امر است و قول حق تعالی
 و البصر به و اسع یعنی عجب نیست که مینا کرد امیده است آنرا و شنوا
 و اینها فعل تعجب اند اضر ادا و ادا و ادا جمع ضرة است اضر اضر و پوشیده
 جزئی اضر و اضر گیاه و ریشمانی کوتاه که در شیب الاچ و خانه پسین
 و موی بند کنند ابا صر جمع البصر اضر نزدیک اضر اضر اضر غلها و
 ارتفاعات بسیار که بیکجا جمع شده باشند اضر مرغ موی و سرخ پوش
 اندر خرمگاه یعنی جایی خرم من انا در جمع او و نیز اندر نام شهر است
 شام اکار جا کن ادر جمع کننده پشته و هیزم و از پس آیند و
 عظام و قول خدا تعالی ادا بار النجوم مراد بان دو رکعت نماز سنت بعد از
 شام و مراد باد بار السجود دو رکعت سنت قبل از نماز صبح است
 التالف مع الزاد من مصدر الثلاثی المجد از فراهم آوردن و بکاه
 کردن و از جا بیچیدن و آتینختن و خوش کردن و حریر کردن این
 آبریز آواز کردن رعد و آواز کردن خروس آبریز و عین و بر
 بستن آرز خود را بهم کشیدن و گرفتن شدن بخیل و ثابت و قوی
 شدن و سرودن شدن شب و در رفتن شب

بیرون آوردن اجاز گشتن و شتاب نمودن بگشتن احرار از استوار
 کردن ارکان بکنج و کان رسیدن اعجاز عاجز ساختن و عاجز داشتن
 و از پیش رفتن و در گذشتن از خواستن عذاب افرار جدا کردن
 انتبازی آرام شدن امعار خداوند بزرگوار شدن انجای زراعت
 کردن وعده انشا از جای برداشتن و بلند مکان گردانیدن
 انقاز تیر بر سر ناخن گردانیدن افرار از انجام کریدن اسب است ایجاز
 کوتاه کردن سخن ایجاز اشارت کردن و فرمان دادن و پیش آمدن
 چشم از از بر زمین خفتن اعزاز عزیز کردن و قوی کردن و بی مانند
 کردن و تنگ شدن سوراخ پستان من مصدر الافتعال احتیاج از رفتن
 و فوطه بر میان بستن اجتناب از آمدن و درویشی خفتن چنانکه بخواهد
 نهاده شود از کار گوشه گمان بر زمین نهادن و بران تنگ کردن
 امتیاز رسیدن بجزئی احرار از جزئی بر زمین اختیار زمان بخت
 و سخت راندن از تجار از بحر جز شغل گفتن و شعر خواندن و در نماز
 حال بودن از زخم و جنبیدن اعتنا بیکسو شدن اعتنا کار کسی را بیک
 کردن گفتار آکنده شدن استخوان بمنغ و بکوشش و خوشه بدانه و مثل
 اینها و جمع شدن و پر شدن استهوار چیده شدن در فرصت نگاه داشتن
 و غنیمت گرفتن و داشتن کسی و بر بستن احتیاج جمع کردن
 جدا و داشتن جدا بودن و آشکارا شدن احرار از درویش
 گشتن و برین بستم احرار برین احرار بهم آوردن و احرار و صفت

ششم

از تر از و از تر از استوار شدن چیزی در چیزی بخلی نه و از تر از غریز شدن آن
 خاص شدن از تر از چندین من مصدر الالفعال انجاز و ادا شده شدن
 و انجاز شدن انجیز بگردیدن از چیزی و دوشیدن انجیز رسیدن
 انجیز جدا شدن من مصدر الاستفعال استنجاز حاجت روا کردن
 خواستن استیفا بر سر پای نشستن استخار از بدو آمدن کشتن استغفار
 سبک کردن و سبک برداشتن و لغز ایندن من مصدر الالفعال
 استمیز از گریختن و دور شدن و بهم دور شدن و در هم گرفتن شدن
 من مصدر الالفعال احراز بهم در آمدن اتفاقا بر سر پای نشستن من
 غیر المصادر از ز و از ز و از ز بر خ از روز مقبوض شده بخل از روز
 مردویت و مرغابی نر که بزبان کیلی نره پشتا گویند اجز شتری
 که پایش لرزد در وقت بر خاستن اعجز بزرگ سرین اعجاز چها
 اکواز کوزها افزیز سوراخ دیوار کذا سمعنا اباز و ابوز جهنده از
 درختها صنوبر و اوجع ارزه است ابوز بازان و اوجع بازه
 است اشکر دوال جرم سفید معزز بره آهوا معزز میخت
 اوقاز شتاب کردینا اباز قتها از تر کرک خورد و معنی رزه آید با
 الالاف مع السین من مصدر التثانی الجرد عوص و عوص صام
 جمله دادن و بخشیدن انس بالدر اندن کوسیندن انس
 الرابع انس و انس بالمدخو گرفتن و کرام گرفتن انس
 الحید شدن و ادمقلوب یا بلس است من مصدر الالفعال

ایلاس نامید شدن و سرشته شدن و خوار شدن و بریده حجت شدن و نکلیدن
شدن افلاس بدبخت شدن و بدرویی شدن و خوار شدن اجرایی ادا
کردن منقار مرغ در وقت چیرنی خوردن و بانک بر شیر زدن تا برود و اگر کرد
کردن اجلاس نشان دادن اجلاس وقت کردن چیرنی و در بند نگاه داشتن
افلاس باران باریدن و پلاس بر پشت ستور انداختن آخر کسی را بجای
فرستادن جبهه نگارهایی افلاس گنگ شدن افلاس سست خنجرین و
بسرگشتن سخن افلاس آیمخته شدن افلاس پنج شدن افلاس و اسپین
و و اسپین شدن افلاس سرگون کردن و و اگر دایندن اسداس شدن
و و ندان انداختن شتر در سال ششم اشماس بافتاب شدن عراس
و اما د شدن و عروس بودن افلاس تنگ دست بودن افلاس آتش دادن
و علم آموختن افلاس فرو بردن افلاس زود دست شدن از شراب افلاس
اشفاس غنیت کردن کسی افلاس بی آرام شدن افلاس بی نیاز شدن
الاس روئیدن الباس جامه پوشیدن ارکاس باز کرد ایندن قال الله
والله اکرسم باکسوا یعنی خدا باز کرد ایندانشنا بسوی آنچه کس کرده
بودند از کفر باکس پلید کردن افلاس رعبت کردن چیرنی و بر گردیدن
دردل گرفتن ترسو اندیشه و غیر آن کما قال الله تعالی و اوحش فی نفسه
موسی بر سر زرد شدن برک درخت افلاس دیدن و یافتن و دانستن
و تیمار دار کردن و یال اسپ نشان کردن ایلاس رویا دیدن افلاس
خوار زبون کردن ایندن و خوار و زبون یافتن و کار زبون کردن

بودن چیزی را ایاس خوگر ساختن و دانستن و شیفتن و دیدن
 ایاس نا امید کردن ایاس راندن و فرستادن من مصدر ^{الافتعال}
 احتیاس وادانستن و داداشته شدن احتیاس خوشتن را از
 چیزی نگره داشتن و کوسفتن و زدیدن در شب احتیاس ر بودن
 ارتجاس بانک کردن ابراهیماس باب فرورفتن اقراس کردن سگستن
 و کشتن و بنشاندن دریافتن چیزی را و سوار شدن اقباس فرارفتن
 علم و دانش کفایت گرفتن اکتاس پوشیدن شدن و آمیخته شدن
 و خانه رفتن ارتجاس پرکشت شدن تن و پردانه شدن خوشه
 و مثل آن امر اس کوشیدن و مبالغه کردن و خود را بچیزی خاریدن
 التماس در خواستن التماس سرنگون شدن التماس کوشش بدین
 گرفتن اقباس قیاس کردن و پردی کردن اقباس شب کردن
 برای پائیدن و زداختن استودن و بستن اقباس درویش شدن
 اقباس اندو همکین شدن و سخت شدن در جنگ من مصدر ^{الافتعال}
 ایجاس بدون آمدن اب انطاس ناپدید شدن اندراس خنود
 و گمنام شدن اندلاس برهم زیدین انطاس غوطه دادن و باب
 فرورفتن ستاره هم گویند انکراس برودرا افکنده شدن و سرنگون
 شدن انطاس هموار شدن انطاس در مانیدن انقباس پنهان
 شدن صیاد برای صید انماک کوفته شدن خرمن انقباس
 شدن برقیاس انطاس پنهان شدن من مصدر ^{الاستفعال}

خسین نمودن استخلاس پوشیده شدن گیاه زمین استخواس کوزش
شدن پیر استخباس خورفتن و آرام گرفتن استخباس نومید شدن من
مصدر الافعال اجلاس دادن لباس و سیاه و سنج شدن ار
برآکنده شدن من مصدر الافعال من الثانی المزید فی افعل اس کوز
پشت شدن و بسینه فرو رفتن کردن و سخت شدن من مصدر الافعال
الیه اس سوو من مصدر الافعال من الرابع المزید فی افعل اس
بدخلق شدن اخرئاس خاموش شدن اخرئاس کس فراهم آمدن
پایه نند من غیر المصادر اس دی و نیز اس حبه وقت نزدیک می
اساس و اس و اس بنیاد و بعضی اساس اجمع اس گفته اند و اس با
جمع اساس گفته اند اس و اس بالکسر و الفتح بیان و طریقه و
و پشینه اس بزرگ ار اس جمع او اس و اس آدمیان اس اس
اس رسنما اس کمانها اجناس کونها اناس دها اس سخت و دیگر اس
بالضم خورفته و و اس حبه اس و اس هو اس موی اس
هم بریده و ریزیده و جامه خاکستر اس بنی اس فعل مضی است
یعنی خور شد و دید و داشت و شفت الیه اس مرد بزرگ اس
خرد دندان و چیز اندک و همیشه و الیه اس کرک و چیزی خاک رنگ و
روشن و صاف و صیقل زده اس شجاع و آنکه بگونه چشم نکرد
شیطان و ناله امید اس مورد و بقیه خاکستر که در جایی مانده باشد
و بقیه اس که در جایی بکس بکس باشد و نشانه عمارت اس کرک

او یک مصغراوس است یعنی کرگک الوس چیز اوس درویشها و نختها
 زمانه و اوجس باسل است اوس آنجه رنگ سید و سنج داشته باشد
 اریس بزرگ سر اکلوس کبود رنگ و کرک را نیز گویند الیس دلیرو
 که بار کشد و بزرگ سر اکیس جمع زیر کان اقدس پاکتر افس زبون تراش
 بهجت ترونا مبارک ترا باس خنک تر افس کوز پشت و اسچال
 ۲ پشت و شب دراز و مردار جمد العس انکه لب خنک تر و اندکی بویا
 تر باشد و هر چه رنگ او میل بسپاهی دارد و بسیار سیاه و سنه
 باب الالف مع الین من مصدر التلانی المجر دارش آتش افروز
 شدن و اینگونه شدن فتنه و جنک و تباه شدن آتش شادی کردن
 من مصدر الافعال اجاش برای کرستن ساخته شد اجاش آتش افروز
 شدن و جشم آوردن ادماش حیران کردن ارعاش لرزاندن اگاش
 سر پستان شتر بستن افراش کوشیدن و بکاری در افتادن اعطاش
 تشنه شدن و تشنه گردانیدن اغطاش تاریک کردن شب و تاریک
 کردن چشم و تاریک شدن افحاش ناسه گفتن افراش باز آیدان
 و عنیت کسی کردن و گستردن افحاش سوختن آتش شب بچرا کشتن
 کوسفند و اسب بی شبان ابایش رویانیدن و بی توشه شدن
 و کوسنه شدن اباش فرومایه و زبون شدن اجاش کوفتن و کوفتن
 فرمودن افطاش و افطاش خرد بارانیدن باران افطاش خنک
 شدن بجه در شکم افطاش بکراستیت فرو آوردن افطاش

اخماش خشم گرفتن و جنگ کردن اخماش یکدیگر را خراشیدن ارتقا
 لرزیدن ارتهاش دست بست گرفتن اسب چنانکه خون بر آید اخماش
 دست بر زمین نهادن و جماع کردن و گستردن اخماش را میندن و در
 جماعتی کسی را یا چیزی را اخماش بلند کردن و نیکو حال شدن و بر جستن
 اخماش بشب کردن چار و او جا نور و سترده شدن موی اخماش
 صورت بسته شدن و خارا زتن پرون کردن و دست بر زمین زدن
 شتر تاسکی و خاری که در دست او باشد پخته اخماش بزم در رفتن و این
 رفتن و خمیدن و چپیدن و بیاب گرفتن اخماش ربودن و ستانیدن ارتقا
 نیکو شدن حال اخماش ستانیدن از تپاک و این رفتن اخماش خوار باز آوردن
 و دشمن گرفتن کسی را اخماش برافروخته شدن آتش و خشک شدن و
 کبیه من مصدر الانفعال اخماش شتافتن اینجاش ر میده شدن افشاست
 شدن و کاهل شدن و آرمیده شدن و رم و پرون و کرسنه شدن و
 کرسیتن با و از بلند من مصدر الانفعال اخماش سخت خشمناک شدن استیجا
 شدن و ر میده شدن و کرسنه شدن استعاش خاین و ناراست
 من مصدر الانفعال اخماش رخس شدن است یعنی نقطه پایانی و غیر آن بر
 اندام افتادن من مصدر الانفعال اخماش از بیماری به شدن من مصدر الانفعال
 اخماش و اخرفاش برای بیشتر غضب برخاستن و در خشم شدن
 دلاوری و قوت حمله غیر المصدا در اطرافش و به و هجرت اخماش
 سوسار و دیناری که در روس باشد اخماش طایفه ای متفرقه و طایفه

فرومایه او خوش زبان و فرومایگان احش شکار و مار و ابرش ایسی که
 بر اندام او فقط باشد خوش تنگ چشم اعطش آب ریزنده چشم و تکیه
 چشمش سطر او از خوش و احادیش جماعتی که از قبایل متفرقه باشند
 باب الالف مع الصاد من مصدر الثلاثی المجد اص سخت شدن
 من مصدر الافعال ابراص استوار کردن اخلاص پاک و خالص کردن و
 دوستی و عبادت و دین بی ریاد داشتن ارجاص ارزان کردن ارجا
 برجهایند شخاص فرستادن و در که زاینده و عنیت کسی کردن ارجا
 محل گامی یافتن اشخاص برخیز ایندن اقصا لحظه ملخص بول ریختن کوفته
 و بسیار کردن چیزی ارجاص کشتن کرا کسی را اقصا فربه شدن شتر
 و تابستان و کوهان شتر مپاشدن اقصا کشتن اقصا بچ انداختن
 زن بحیث استخاص اندک شیر شدن شتر اقصا در کلو گیر ایندن
 اقصا کشته را و اکشتن و اکبتن شدن و زادن فرمودن و از
 بی رفتن و نزدیک برک کردن ایندن کسی را از بسیاری زدن اقصا
 کسی را بر مکیدن و اکشتن اقصا نصیب کسی دادن من مصدر الافعال
 ارزان فریدن اقصا بچیدن مار و چیدن اقصا و اکا و دین و ویرا
 پرسیدن اقصا محل چیزی را چشم داشتن اقصا شکار کردن و کب
 کردن اقصا بسته کردن کار و شوار مردم را بر خود اقصا کم کردن و کم
 شدن اقصا و شوار شدن و بی طاقت شدن و ادیان با شیراز
 جامع الی غیره اقصا کران شدن و رخ اقصا و بسته شدن یک چیز

اقتصاص قصه گفتن و از پی رفتن و قصاص کردن اعتصاص غم خوردن
اعتصاص یکیدن من مصدر الانفعال التخاص فروشستن اما
التخاص فروزیدن مویی التخاص رسیدن اندلای افتادن اندیاس پود
کشیدن چیزی از دست و برایت شدن من مصدر الاستفعال استخاص
رمانیدن و ارزان شمردن و ارزان خریدن استتخاص کم کردن
استقصاص قصاص کردن جستن من غیر المصادر اخص شوم شمردن
واندک ابرص و اغنس پس اعقص حیوانی که سرش بر پس کوس
باشد اخوص تنک خشم و نام مردی است اخاوص تنک چنمان
و فرزندانی که کسی باخوص باشند و اخوص آنکه جشش درمغاک آید
باشد اخصاص خانهای بی اص بیخ اصیص لرزه و سسته و پاره شده
کاسه و کوزه و امثال آن اصوص سخت ارمص اندک مویی و باریک
افحوص خفتن گاه و مرعیت که آنرا فطاة گویند افاحص جمع او
المیص شتاب و روان ارض و ارض و الص آنکه دندانهای وی
هم پیوسته باشد انقص کمتر و عیب ناک ترا محاص شتران بزرگ و ابرص
در قرض ماه را نیز گویند ابرص و زرع بزرگ باشد که آنرا بزبان کبلی
بیلختر گویند باب الالف مع الصاد من باب التانی المرد اص
مویی دست شتر را بر بازوی دستش بستن و منقبص شدن ری
که آنرا سنا گویند انقص متغیر شدن گوشت و تمام ناچخته ارض
تباه شدن و پاک شدن و جوب خوردن من باب الرابع البیض

و باز گشتن من مصدر الافعال انفاض دشمن داشتن ابراض خنود
 کلوگیر ایندن ابراض غالب شدن و رمانیدن و شتابیدن و بجه
 شتر ابراض بیمار و لاعز شدن کسی از عشق و برانگیختن ایندن ابراض
 باطل کردن حجت و مغرور کردن و مغلوب کردن و قرعه بر انداختن ابراض
 خوابانیدن چهار پای و سخت تابش کردن افتاب و سیر کردن ایندن
 ابراض چیدن بجه در شکم اسپ ابراض سوزانیدن ریک کرم چری
 را و سوزانیدن اندوه و درد چیری را ابراض تیر از آماج در گذراندن
 ابراض دست چیری ساختن ابراض روی کردن ایندن و آنجا رانیدن
 و بهین شدن و بجه زادن و خایه بزغالک شدن ابراض تنگدل کردن
 و تنگدل شدن و تنگ بر شتر بستن ابراض خشم فرو خوردن و آسان
 گرفتن و معالجه و بار یک کردن دم شمشیر ابراض بجز زکوة رسیدن
 مال اقراض و ام دادن ابراض خالص کردن و بیامیخته بغیر کردن ابراض
 بیمار شدن و نزد یک شدن بکفر و صواب ابراض کما نرازه کردن
 و رها کردن تا آواز زه بر آید ابراض و ابراض بچه را گرفتن شتر و
 بی نوشته و بی مال گشتن ابراض کران کردن بوزن و بار یک پیچیدن
 حوثره و زراغ و بجه شتر ابراض برانگیختن ابراض شتابیدن کما
 قال الله تعالی کانه ابی یصیب یوفضون ابراض کرم جستن بی
 و بزدیده نکه کردن چیری را ابراض یکنوبت بول و سر کین انداختن
 ابراض سطر و فر بردن شتر و غلیظ شدن شیر و مثل آن

انفاض
 ابراض

کردن خوابگاه و درست شدن اعضاض نقصانی رسانیدن و ناقص
کردن ایندن چیزی و شمشیر زدن ایضا سوزانیدن و بدر آوردن
ابراض بعلت زکام مستملا کردن کسی را ایضا نیم بخت دوم
بر بیان کرده من مصدر الافتعال افتقاض حسته کردن زن را از کاف
چندین بچه در شکم مادر و چندین گشته در وقت جان دادن از زمان
سوخته شدن و تباه شدن اعراض پیش آمدن کسی را و در میان چیزی
آمدن و مانع شدن چیزی را و بر کسی در آمدن اعراض بر هم آمدن چیزی
و چشم بر هم نهادن افتراض واجب شمردن افتراض قرض ستانیدن
افتقاض شیر خالص نیامیخته بچیزی خوردن افتقاض خشم گرفتن
افتقاض افشانه شدن افتقاض شکسته شدن عهد و غیر آن و در این
شدن بنا و باز شدن رسیان از تاب انقباض بر خاستن ابتیاض
خود بر سر نهادن ارتیاض بستم پذیرفتن چیزی و سخت رام شدن بکلمه
اعتیاض عرض ستانیدن امتیاض شکستن استخوان افتقاض بکار
بردن افتقاض تنک شدن افتقاض شکستن امتقاض سوخته شدن
و سوخته کردن ایندن من مصدر الالفعال انقباض کستره یافتن کلمه
و تشیب داشتن انقباض شکسته شدن و پراکنده شدن
انقباض تنک گرفتن و در هم کوفته شدن انقباض بریده شدن و با
رسیدن بدست انقباض ویران شدن و شکافته شدن نقصانی
افتادن بنا و تباه شدن و فرو آمدن چیزی بر چیزی و فرو آمدن

مرغ از هوا و درختان ستاره انضا من شگسته شدن من مصدر الا استقلال
استغراض بکشتن از هر چه پیش آید و بخشش کردن و عوضه کردن
خواستن استغراض و ام خواستن استغناض برخاستن خواستن
استغناض بشتاب رفتن و راندن استخوان جمع شدن آب در
استغناض در شب آمدن من مصدر الا افعال ارضناض پاشید
شدن آب و آنچه بدان مانده بیضاض سفید شدن من غیر المصادر
ارض زمین و شیب ترین موضع و دست و بای جبار و ارضین
منه و ارض و متواضع و پاک اینص کونست خام ناچخته ارض درخت
اغرض کم و احبستن افاض فیضها امراض بیماریها اراض پاشنا
و چیزهایی نماید که ثابت نباشد خود نباشد امیض سفید و شمشیر
واجب ترا ارض میوه رسیده و درخت خرما اراض و انا و ایض
جابهایی بلند اضاض پناه گاه اواض شتاب کردنیها کرد و ما اذ
احریض یک نوع رکبیت که آنرا عصفه هم گویند ایض زمان ابا
جمع آن اباض ریمانی که بآن موج دست شتر را با زوی دستش
بندند تا دست بر ندارد اراض بسیار طیبت کننده و سبط از موی و یا
از پشم **باب الالف مع الطاء** من مصدر الثلثانی المجرى الطین
آوردن زمین درخت از طور اطط آواز کردن پالان شتر و آواز
کردن شتر از کرا بناری و آواز کردن اندرون شکم و آواز کردن
درخت خرما فقط کسکبا کردن من مصدر الا افعال اباطل کردن

اصطلاح افتادن اسقاط نجش آوردن و ناخوش آمدن اسقاط
نشان کردن و ساختن و مهیا کردن اسقاط معوط در پنی کردن و نیزه
بر سینه زدن ایضا و در بچرخارفتن چاروا ایضا محتاج شدن
و در ویش شدن و مبالغه کردن در چیزی خواستن اسقاط دور
کردن اضراط تیز دادن و به تیز آوردن کسی را و افسوس داشتن
ایضا و پیوسته شدن تب و باران پیوسته نهادن پالان برشته
چاروا ایضا و در غلط انداختن افراط در که شستن از حد و در گذراندن
و تاخیر کردن و شتاب کردن و که اشتن و فراموش کردن ایضا
مخط افتادن و باران و اگر رفتن اسقاط عدل کردن ایضا و در از کشیدن
و گسترده شدن ایضا و نا بیندن و ناگاه مردن ایضا و کرک را ندان سقاط
انداختن ایضا و بیرون آوردن آب از زمین اصطلاط رای صوا
جستن و سو کند خوردن اسقاط در شادی انداختن و کره کشادن
الطاط یا ری دادن و سخت شدن در کار و در خصوصت ایضا
فرو فرستادن ایضا و در هلاک انداختن و در کار سخت افکندن
که اثران بیرون شدن نتوان اسقاط ستم کردن و از هم در که شستن
و در شدن و شتافتن من مصدر الافتعال اصطلاط خشم گرفتن و
شدن اصطلاط آمیختن و شوریده عقل شدن ایضا و تسکین کردن
مردم تا احیائی کند و برگ از درخت فرو کردن و شکسته شدن ایضا
تمشیر از نیام بر کشیدن ایضا و استن اسقاط کوارا بیندن و ناخوش

بخلق فرو بردن اشتراط شرط کردن استعاط دارد و در مینی کردن استعاط
 شتر تندرست را کشتن و در جوانی بی مرض مردن اعتباط نشاد شدن
 و در رشک افتادن به نیکویی حال کسی تا او سهم مثل آنجا نشود
 استعاط و شنام دادن و نقصان کردن و غرت بردن استعاط
 دستار بستن بی تحت الحکم التباط و دیدن شتر العاط بر
 جیدن و ناگاه بجزی رسیدن استعاط مینی پاک کردن و شمشیر از
 نیام کشیدن و پوشیده شدن و ر بودن استعاط مویی بشاگرد
 استعاط کشیدن و کشاده شدن و شاد شدن احتیاط نیک بکار
 و نیک اندیشیدن و کرد چیزی در آمدن اعتباط بالان نهاده شدن
 شتر حبه کره بودن التباط پیوستن استعاط خط کشیدن و نشان
 بنا کردن و مویی ریش بر آوردن استعاط از اندازه در کشتن
 من مصدر الالفعال انباط کساح شدن و پهن و آمدن و کشاده
 روی شدن انکشاف رفتن و نیت شدن انحراف در میان جماعتی
 شدن و جوب تراشیدن و سخن دور درداشتن کسی را و دور
 سلک کشیدن و حبت رفتن اسب و بار یک شدن انعطاف دور
 شدن انعطاف بی مویی شدن انباط فرو آمدن انعطاف افتادن
 و شتابیدن انعطاف کثافت شدن انعطاف باب فرو رفتن
 من مصدر الالستفعال استعاط بیرون آوردن اسب و علم و نشان
 استخراج ببالو کشتن استعاط از پای افکندن خواستن

جابه کردن که دهنش تنگ و شکمش فراخ باشد و هوس تنگ و دست فراخ
باشد و در رفتن بجایه من مصدر الافعال قطا سیاه و سفید شدن من مصدر
الافعال اعلو لازم شدن و بجوار چیزی رسیدن و گرفتن و نگاه داشتن
اجروا ط نیک رفتن شتر و بسیار کشیدن سیر و سفر من مصدر الافعال
اضر غطا سحت غضب کردن من غیر المصدا و قط کنگ اشراط نشا
و زبون و زبر قوم و بزرگان و مالهای زبون اخط فرد افتاده ترا
چپ و راست یعنی آنکه دو دست کار کند ابط بعل ابا ط جمع او را
مردی که او را فرزند نشود اوسط میانه و میانه تر و راست تر و میکر و
فاضلتر اقط اعدل ترا قط آنچه بر و سیاه و سفید نقشها باشد اطر
و امعط و المط ریخته موی و آنکه موی ریش او کم باشد اطن دنیا
از پنج افتاد اناط بوسه احوط کرد و فرزند گیرنده ترا بساط شتران ماده که با بچه را
کرده باشند و اوج ببط است امر ط زرد را هم گویند احوط ابر اناط
علیها اشمط مرد و موی اسباط کرده و فرزند ان یعقوب علیه السلام
و بد آنکه اسباط بنی یعقوب که در قرآن آمده مثل قبایل است و ربی اسمعیل
و سمیه آنها با اسباط و اینها بقبایل برای آنست که تا فرق باشد میان
فرزندان اسمعیل و فرزندان اسحق علیهما السلام اخطا آمیختن و کرد
مختلفه متفرقه اسباط شلواری بی بی چینه و قالینها و سفره که بر آن طعام
و کفن نهاده اند و تا نزدیکی آنها اخطا و رختها و متاعها زبون اخط
بلند و دراز است اناط من مصدر الافعال اناط بخشم

وادشتن از خفیه است ایضا بر خیزانیدن و شکافتن ابرو کشان
 ناله فرج خود را بعد از آن نخرانسم آوردن انکاف شتابانیدن
 الفاظ کرد و غبار بر انگیختن اغلاط درشت گفتن شطاط خوب درگشت
 جوال کردن و شکافتن الفاظ لازم شدن و لازم گردانیدن و دایم شدن
 بجاری و دایم شدن من مصدر الاستفعال استخفا یا و گرفتن جوال
 و یاد کردن و نگه داشتن استعلاط پر شدن من مصدر الافعال المنط
 سفید شدن لب زیرین اسپ من مصدر الافعال الخفیطا بوی کنده کردن
 من مصدر القیاط پیداران باب الالف مع العین من من مصدر الافعال
 انطاع پروری گردانیدن و مطالبت کردن ابتاع در رساییدن و در
 و داسپ کردن ابداع نو آوردن و کند شدن مرکب در رفتار ابداع
 جبری را بصناعت دادن و سر بایه گردانیدن و سیراب گردانیدن
 و سوال را جواب گفتن انزع پر کردن استاع فراخ گردانیدن طاع
 ستردن و پفراشتن کردن ابداع پرورانیدن و بد غنچه کردن
 ابداع دو ساله شدن کا و کو سفند و اسپ و چهار ساله شدن شتر ابداع
 بر جمع شدن و زاری کردن اجماع اتفافی کردن و بهم آوردن و غم
 کردن و همه بستان شتر را بستن اجراع پنهان کردن و جرم انداختن
 اخضاع و اختیاج فروتنی کردن اوقاع بجا ک افتادن و بجا ک بستن
 اولاع زبان لزدن برون آوردن ابداع در بهار رفتن و در بهار
 چهارمین ابداع و چهار شدن و شب رابع آمدن و در آن رابع انداختن

اسپ و در حسن جوانی فرزند آمدن و منزل کردن ارضاع چراسیدن
 ارضاع احمق نمودن ارضاع شتابیدن و دایم چشم بر چیزی افکندن
 داشتن ارضاع شیر دادن ارضاع دل بر کاری نهادن ارضاع
 فردک داشتن و هفت شدن و سبع بخوردن کسی را و دادن کودکی
 بدایه و سن و گذاردن ارضاع شافتن و سر برداشته شدن
 در وقتی که بخواند استماع در غضب افکندن و ملول کرداسیدن
 ارضاع کشودن و برافراشته کردن نیزه و غیر آن ارضاع چیزی
 در جلق کسی فرو بردن ارضاع شنو ایندن و دشنام دادن
 انفعاع بد شدن حال ارضاع سیر کردن و دور کردن چیزی ارضاع
 و ارضاع پهلوی زمین نهادن و خواباسیدن و ارامیندن ارضاع
 فروتن کرد ایندن و شیر پستان چکانیدن کوسفند پیش از
 زایندن ارضاع درخشیدن اطلاع ویره و ر کرد ایندن و قی کردن آدمی
 و شکوف کردن اطلاع در طمع انداختن ارضاع تیرسایندن و بغیر این
 کسی رسیدن ارضاع از کوه فرو آمدن و بکوه بر شدن و سراز
 رفتن و کافی شدن و فرو آمدن بر جانبی و بر روی زمین کردیدن
 جسته خبر پرسیدن و نیکویی از کسی بستن اطلاع دشوار آمدن
 اطلاع چیزی یکباره دادن بکسی و اجازت دادن و بریدن چیز
 و پاره از زمین بخشیدن در وجه کسی ارضاع بازداشتن و بازداشتن
 بخش کردن ارضاع قوع انداختن و بهترین مال بکسی دادن

درخت

اقتناع و استندن بر آب اقتناع باز ایستادن و کشتی را بادبان کردن
 و کندیدن اقتناع خوار و شکسته کردن امیندن و بازداشتن اقتناع
 ظاهر کردن مافی الضمیر و حشر کردن اضلاع میل دادن و کران شدن
 اقتناع خرسند کردن امیندن و خشنود کردن و سر و چشم و روی بسوی چیزی
 کردن و سر برداشتن و میل دادن بسوی چیزی امتناع بر خورداری
 گرفتن و برخورداری دادن و بی نیاز شدن امرع بسیار شدن
 کیهان اقتناع در آغوشتن و سیراب کردن امیندن و بانک کردن مصاع
 شتافتن امرع لرزیدن و لرزیدن و شتافتن امرع الرجل الی کذا اذا
 اسرع الیه ایجاب برد آوردن ایام امانت دادن و واجب
 کردن امیندن امرع در دل انداختن و بازداشتن و در قید نگاه داشتن
 و در حصر انداختن ایام تو انگر شدن و تمام فرار رسیدن و توانا شدن
 و ازین بیست قولہ تعالی و السماء مدنا ما باید و انا لموسعون یعنی لغا
 ایام شگوفه کردن درخت ایام پاشیدن بول و پر کندن کردن
 و بیرون آوردن شعاع از خوشه و شعاع بیخ خوشه باشد القاع انداختن
 و زبون شدن و شتاپیدن و شتاپامیندن القاع انداختن و
 شنبخن کردن ایام رسیده شدن میوه ایام بلند شدن ایام
 سخت حریص شدن و سخت حریص کردن من مصدر الافتعال
 ایام چیزی نوا آوردن و ابتدا کردن و آب از چاه بیرون آوردن
 ایام ناخائیده شدن و بیرون آمدن بیرونی کردن ایام فراغ

آمدن و سازگاری نمودن و مجبر مودی رسیدن اختراع فریفته شدن
اختراع از نوکاری کردن و سخنی با دروغی فرا گرفتن اختراع
و اختراع فروتنی کردن اختراع و اخذین زن خود را بخریدن نبریدن
ادراع زره پوشیدن و جامه پوشیدن زن ارتباع در بهار جای بودن
و بهار خوردن و دود بهره شدن و سنگ را افراشتن ارتجاع شتر
فروختن و بهای آن چیزی خریدن و بخشیده باز ستانیدن و اگر
ارتداع آلوده شدن و از کار باز ایستادن ارتضاع خوردن
بلند شدن و از جای بر آمدن ارتضاع پاک داشتن از دراع تخم کشتن
استماع گوش داشتن اصطراع کشتی کردن و کشتی گرفتن
اصطناع نیکویی کردن و برگزیدن و پروردن کسی را اصطیجاع بهیله
اصطیجاع ردا از زیر بغل برد آوردن و بردوش چپ انداختن
اضطلاع قوی کشتن بر کاری و گوشه گرفتن اقتضاع رسوا شدن
اطلاع دیده و روشن شدن و بر بالایی چیزی بر آمدن اقتضاع برگزیدن
و دود مباحث اقتطاع پاره از چیزی بدر کردن اختراع بکارت دختر بردن
اختراع برگزیدن و قرعه زدن اقتماع شراب کوزه تمام خوردن و تمام بردن
کشیدن شراب از ظرف الکساع جمع آمدن و حاضر آمدن و سخت شدن
اقتناع بر خنک گرفتن جهت آب خوردن و پرده گرفتن التناع
تمام آشامیدن آنچه در ظرف باشد التناع سخت در کردن و بویختن
التناع چادر در سر کردن و سبزه شدن زمین بگیاه التناع و خشیدن

و گونه رو بگردانیدن امتناع باز کردن از سرکاری و بازداشتن امتناع
 گونه کرد ایندن امتناع و لا ایستادن و قوی گشتن و فایده گرفتن
 امتناع رلبودن انتجاع گیاه و آب جستن جهت جارد او نزد کسی رفتن
 جهت طلب نیکو سی امتناع بیرون آوردن امتناع سود برداشتن
 امتناع لرزیدن و شتابیدن امتناع بنابر زیستن امتناع و ایستادن
 امتناع فراخ شدن امتناع فرومایه شدن امتناع خریدن امتناع رسیدن
 امتناع آرزو مند شدن و سوخته دل شدن از انده عشق من مصدر الامتناع
 امتناع و انفعال برکنده شدن از بیج و بریده شدن امتناع در پیش رفتن
 امتناع نیست شدن و بیک رفتن و باز داشته شدن و در حدیث شروع کردن
 امتناع و انفعال شکافه شدن امتناع بریده شدن امتناع برکنده شدن
 امتناع ذلیل و خوار شدن امتناع فرمان بردن امتناع شکسته شدن
 امتناع نرم دست شدن و باریک شدن امتناع داشتن امتناع
 امتناع بیرون آمدن زبان و پیش آمدن لشکر انصیاع در خود بچیدن و افغان کردن
 انصیاع و اگر دیدن و بشتاب رفتن و پراکنده شدن امتناع برکنده شدن
 امتناع روان شدن و کداختن امتناع می کردن و خون از عضو آمدن امتناع
 امتناع عجب و طرفه نمودن امتناع ناخوش آمدن و ناخوشی و بر طعم شدن
 امتناع چیزی چیزی سرمایه کردن امتناع پردی کردن و خواستن
 امتناع فراخ شدن خواستن امتناع واداشتن و طلب داشتن
 کردن امتناع واپس شدن و واپس شدن خواستن و امان

شد و اما البیه را چون گفتن استنقاع سیراب کردن و آب در جانی گذاشتن
استنقاع شفاعت کردن خواستن استنقاع دیدن و روشن شدن و خواستن
استنقاع برخوردن از چیزی استنقاع چیزی بکسی دادن و امانت نهادن
استنقاع جستن ماده کا و استنقاع دل دادن خواستن استنقاع فراخ شدن
استنقاع چشم داشتن چیزی را من مصدر الالف لال من الراء علی المزنی
ابرند اع میباشند برای کاری احلنقاع سطر شدن و ارتفاع گرفتن
استنقاع درخشیدن و ارتفاع دور شدن افرنقاع خود را در کف میزدن
من غیر المصدا اتباع پیروی کردن اطباء مهران و سرشته ها و خوشی ها
استنقاع سخنهای باقیه و آوازهای کبوتران و این هر دو جمع جمع است
استنقاع بیرون و ماندن و مقدارها و اوضاع حالها و اوضاع مردان ضعیف و
اسرع نقش و خطی که بر کمان باشد و گیاهی که از بیخ درخت و تن درخت
روید و کرک سرخ که در تره و سبزی بی افتد و گفته اند که کرکیت که سرخ
سرخ و تنش سفید باشد و بدان تشبیه کنند انگشتان زمان اسرار جمع
اقطاع یکانه های بین و گوشته های زمین اراض منزله اوج در و ما
استنقاع گوشه افعاع کوهها افعاع جابهایی زبون که درخت در آن رو
و چیزها که در و خا می کنند کم کنند افعاع کل استنقاع شجاعت و بیخ انگشت
که کف دست پیوسته است و یک نوع مار است استنقاع جمع افعاع
یکی و دیگری که در کیش باشد افعاع دراز کردن افعاع گوشه بریده و
پینی بریده و لب بریده افعاع انگه لبهای او بهم نیاید و وقت سخن

گفتن اصقع انکه در سر او سفیدی باشد اسبوع هفت و هفت بار اربع چهار
 اصقع فرمان بجای آورد و در سر او خضع انکه متواضع بود اسبوع در آن
 اصقع انکه گوشت اندک دارد بر کفل و ران امع مرد ضعیف رای
 اصلع مرد داغ سر و انکه موی پیش سر نداشت باشد افرع بسیار
 اصمع خورد کوش و نیز خاطر اقطع بریده دست اجمع و التبع و اسج
 البقع جانوری که سیاه و سپید و منقش باشد و کلاغ الطع انکه اندک
 لبش سفید باشد انزع انکه موی پیش سر او ریزیده باشد ارفع نیکو
 اوسع فراخ تر باب الالف مع الفین من مصدر الافعال ابلاغ
 رسانیدن از راع پیدا کردن و برخواستن باران زمین را و بکل مناس
 رسیدن و در کل ماندن و مناک کردن رسیدن و طعام دادن و عیب کردن
 اسباع تمام کردن و فراخ کردن افراع آب دهن ریختن و پرب
 کردن حمیرا و بسیار ناصواب گفتن افراع ریختن و فارغ شدن
 ایشاع خوا با نیدن ایشاع اندک کردن ایشاع هلاک کردن ایشاع
 دفعه دفعه بول کردن و دفعه دفعه خون بیرون آوردن ابلاغ چار و اما
 را را کردن تا آب خوردن روند ابلاغ خون و آب بسپاخ و نهد
 من مصدر الافعال اصطباع ناخویش گرفتن من مصدر الافعال ابلاغ
 دباغت یافتن پوست البصاع رنگین شدن من مصدر الاستقبال
 تمام توانائی خود را در کار بستن و بیرون آوردن و تهنیت
 خواستن از فضیلت اندوختن از سزایش بکند نشستن

استمصاع صمغ از درخت پیرون آوردن من غیر المصاد ارفاع ادبیا
ربودن و شیبهای نعل و بهنای را آنها و زراع مردم ناتوان و مزخمل
مردی شغل اصنع اسپه که طرف دم او سفید باشد و اسپه که مشائی
سفید باشد و مرغی که دم او سفید باشد اصباع رگها و اوج صمغ
است ایاع نام چشمه است ایبع انکه معاشل و بخوشی و فرح
گذرد و سال سمر اخ باب الف مع الفاء من مصدر الباب الاول
من الثلاثی المجر و الف رحمت و آفت رسیدن من مصدر الباب الثاني
الف هزار دادن الف بر پنی زدن و به پنی رسیدن چیزی و بدر
آدن پنی و بیکسو ستادن من باب الرابع آف تنگ شدن است
تندی کردن و کناره گرفتن آف و آف باراء مهمله و معجزه نزدیک
آدن و شتاب نمودن الف تنگ و عارداشتن و سابق شدن
من مصدر الافعال اتخاف تخف دادن اتراف نعمت دادن و ازینجا
قول خدا تعالی امرنا مترفینا ای منعمها التراف تلف کردن احواف نقصان
کردن و کار بستی تنگ گرفتن اتراف لاغر شدن و بیکو حال شدن و بسیار
الشدن احواف در پائین رفتن و در پائین زامیدن اخطاف
خطا کردن و در نور دیدن و در خشیدن برق احواف مانده شدن و
کردن از زراف شتابیدن و در حرص انداختن احواف فی الحال
گشتن احواف انداختن و در دفع گفتن و مملاک کردن و پیرون
کردن احواف پرده فرو گذاشتن و تاریک شدن شب فرو گذاشتن

و تار یک شدن اسراف تار یک شدن شب و فرد که اشتن مقننه
و پرده و غیر آن و سپر اغ و اگر فتن در روشن شدن صبح و کشودن
احصاف استوار کردن و دویدن احلاف سو کند خوردن احلاف
و عده دروغ گفتن و خلف باز دادن و آب بر کشیدن و بوی
متغیر شدن ادناف لاغر کردن و سست کردن و سست شدن ارجا
جزئی دروغ افکندن و لرز ز ایندن زمین و در رفتن در چیزی
شتر را بند نهاده رها کردن ارجا از پی در آمدن و از پی در آوردن
و شتابانیدن و مملو کردن از نافع تنک کردن از نافع نزدیک
آوردن و فراهم آوردن اسراف کذا ف کردن و از حد در کشیدن
و بی اندازه خرج کردن اسراف حاجت روا کردن اسراف پیش
و پیش گرفتن در چیزی و پیش بیج کردن و پیش چیزی دادن
بیج سلم کردن اسراف استوار کردن و در پیش شدن اسراف در بالا
نکریستن و واقف شدن چیزی را و دیده و ر شدن و بلند شدن
و بر بالای چیزی شدن اصناف ضعیف ساختن و افزون شدن و خدا
افزونی شدن اطراف طرفه و خوش آئیده آوردن اطراف بجهت
نماییدن اصناف و بالا کردن و ضعیف شمردن اصناف نوع نوع
کردن و بر سر کوه بر آمدن اطفال نزدیک شدن بمیوه جمیدن
بخشیدن و بیار خایه کردن مزج اصناف مملو کردن اعلاف لاغر کردن
اعلاف پرده فرد که اشتن کفک شیر مکی دادن امنا

آهسته خندیدن الفاظ سر در فرد بودن مرغ اهداف مشرف شدن بخیزی
مهر و نیاه بودن و راست ایستادن اعصاب سخت تار یک شدن شب غلام
در غلاف کردن و غلاف کردن چیز را افراست باصل شدن و تهمت نهادن
و نزدیک شدن آلتاف بازی دادن و گفت کسی گرفتن الحاف مبالغه کردن
الطاف لطف کردن و در زدن مرد ایر شتر را در فرج ناقه الحاف لاغر کردن
انزاف در دسر یافتن و در دسر دادن دست شدن و رسیدن شراب
و مال و آب جاه کسی دادن الضاف داد دادن ایحاف براه بردن
و کار کردن بر ستور و ناختن شتر و ستور و سراج رفتن و شراب رفتن
و در دل گرفتن اجناف موی سر را مدتی بی روغن گذاشتن الفاظ
سخت و دیدن اخاف سبک بازگشتن و چیزی نو بر جای انداختن
و متغیر شدن و در و بر چیزی افشاندن و متبع کار مای بار یک کردن
و چیزی از برک خرما یافتن و دایم نکر ایستن اشعاف افزونی نهادن
و چیزی بغف آمدن اعفاف پر هیز کاری کردن و نیاز مند گردانیدن
ایاف اندو همکین کردن و بخشیم آوردن ایحاف بالان کردن
سخوگر شدن و نزار شدن و نهار گردانیدن من مصدر الافتعال
صاحب پیشه شدن اصحاف خود را از چیزی بازداشتن و نقصان
کردن اخلاف میوه از درخت جیدن اخلاف ناموافق کردن و پیشگی
آمد و شد کردن و بهم در رفتن احطاف ربودن ارتفاف از پس کسی
در آمدن و در پس کسی نشستن تشاف میگردانیدن از لاف نزدیک شدن

و کرد آمدن از دماغت شتاب نمودن در رفتن اشتراک بلند شدن و بر با
خاستن اصطراف حیل کردن اطراف چیزی نو گرفتن از مال یا از هر چه باشد
اغتراف اقرار کردن و صبر کردن و جز بر رسیدن اعتساف بر برای رفتن
اعتساف کشت و زراعت کردن اعتکاف گوشه گرفتن از همه عبادت
حق اعتکاف علف خوردن اعتساف ناخوش آمدن اغتراف آب برداشتن
بدست خود احتیاج سخت آشنامیدن اقتراف کسب کردن اکتاف کرد چیزی
بر آمدن و کرانه گرفتن التیاف چادر بر سر کردن و خود را در جامه پوشیدن
التیاف فرو آوردن و بزودی چیزی یاد گرفتن و پیچیدن چیزی
انتساف برکنندیدن موی احتیاف پیرون آوردن انتساف ربودن و
و گرگون شدن و برکنندیدن و پوست و کردن اشتاف از خود حیدن
اب را و پوشیدن آب و کف شیر آشنامیدن انتصاف یکیدن انتصاف
بیمه شدن و داد ستاندن و مقنعه بر سر انداختن انتکاف از یاران
که شستن انتصاف صفت کردن و بصفتی موصوف شدن انتصاف
در میان چیزی شدن اجتماع بسیار گفتن انتساف بوی کردن چیزی را
و مملک کردن اشتیاف سر بلند داشتن و نگه داشتن و برق سکه گرفتن
اصطیان بتاسمان جایی مقام کردن اشیان نموده شدن خیال و
و سوسه و قبضه و حاجت رفتن انتساف از پی رفتن احتیاف موی
و روی خود کشیدن و تمام خوردن هر چه در دیک باشد از دهن زن گناه
آوردن و زن بخانه شوهر فرستادن انتساف بافتن برک خرا و